Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ № 196 (8936). ● 1986 йил 15 октябрь ● чоршанба ● Баҳоси 3 тийин

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА БАЙРОҚЛАР

Областлар, районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасида давлатга пахта сотиш юзасидан ўтказилаётган социалистик мусобақанинг 1986 йил октябрь ойи биринчи ўн кунлиги якуни бўйича Тошкент областига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи берилди.

Кеча областга фахрли мукофотни топширишга бағишланиб партия, совет, хўжалик активлари вакилларининг йиғилиши бўлиб ўтди.

Байроқни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев топширди.

Йиғилишда сўзга чиққан область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов, Ўрта Чирчиқ районидаги «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи А. Сасмақов, Пискент районидаги Охунбобоев номли колхоз раиси М. Авазов, Чиноз район партия комитетининг биринчи секретари В. Г. Гришчуклар область хўжаликларида ҳали анчагина резервлар борлигини, об-ҳаво ноқулай келаётганлигига қарамай булардан фойдаланиш, пахта тайёрлаш суръатини кучайтириш, даладаги мўл ҳосилни тезроқ териб олиш ва давлатга пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш планларини шараф билан бажариш имкониятини беради, деб қайд этдилар.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети давлатга мева-сабзавот маҳсулотлари сотиш юзасидан областлар, районлар, колхоз ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1986 йил 1 октябргача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Самарқанд области;

Тошкент области;

Тошкент областининг Паркент районн;

Сирдарё областининг Ворошилов районн;

Тошкент область Оҳангарон районидаги С. Раҳимов номли совхоз;

Тошкент область Бўстонлиқ районидаги «Ленинград» колхози.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

• МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР •

М. С. ГОРБАЧЕВ КИТОБИ ЯПОНИЯДА НАШР ЭТИЛДИ

ТОКИО, 13 октябрь. (ТАСС). Бугун КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачев нутқлари ва мақолаларининг бу ерда босмадан чиққан тўпламини Япония жамоатчилигига кўрсатиш маросими бўлди.

Япония-Совет дўстлиги парламент уюшмасининг раиси, ҳукмрон либерал-демократик партиядан парламент депутати Иосио Сакураути ўз табрик нутқида бу китоб халқаро ҳаётнинг ғоятда масъулиятли даврида нашр этилди, деди. Тўплам нашр этилганлиги япон халқида зўр қизиқиш уйғотган СССР ташқи сиёсатининг асосий йўналишлари билан биринчи манбадан танишишга имконият беради.

Япония социалистик партиясидан парламент депутати Хидэ-юки Сэя ўз нутқида ядровий қуролсизланиш, урушнинг олдини олиш ва кескинликни юмшатиш манфаатлари йўлида Шарқ билан Ғарб ўртасидаги мулоқотни давом эттиришга кўмаклашиш учун куч-ғайратларни сарфлаш зарур, деб таъкидлади. Биз ақл-идрок ишончсизлик билан «совуқ уруш» мантиғидан ғолиб келади деган умиддамиз, — деб уқтирди у.

М. С. Горбачевнинг япон тилидаги китоби Совет Иттифоқи тўғрисида холис информация тақчиллигини тўлдиришга ёрдам беради, икки қўшни халқ ўртасида дўстликни ривожлантиришда муҳим омил бўлиб қолади, — деб таъкидлади пировардида Х. Сэя.

Маросимда турли сиёсий партиялардан парламент депутатлари, мамлакат жамоат ташкилотлари, етакчи оммавий информация органларининг вакиллари ҳозир бўлдилар.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **НЬЮ-ЙОРК.** Қандай йўл билан бўлмасин космик фазо ҳарбийлаштирилишига йўл қўймаслик керак, деди таниқли Америка бизнесмени ва жамоат арбоби Эдвард Лэмб Огайо штатидаги Толидо шаҳрида. У ТАСС мухбири Максим Князьков билан суҳбатда ҳозирги пайтда шундай вазият вужудга келдики, Рейганнинг «Самовий урушлар» программаси қуролланиш пойгасини контролдан чиқиб кетиши хавфини туғдирмоқда, деб таъкидлади. Шахсан мен «стратегик мудофаа ташаббуси» самарадорлигига ишонмайман, бизни ҳимоя қила олмайдиган, аммо дунёни янада хатарли қилиб қўядиган афсонавий «ракетага қарши космик қалқон» учун триллион доллар сарфлаш беҳуда, деб ҳисоблайман.

● **ВАШИНГТОН.** Америка томонининг ён босмаганлиги сабабли Рейкьявикда аҳдномага эришиш имкониятн қўлдан берилганлиги муносабати билан сенатор Клейборн Пелл (Род-Айленд штатидан сайланган демократ) чуқур таассуф билдирди. «Аслини олганда биз «стратегик мудофаа ташаббуси»ни ўйлаб, стратегик ҳужум қуролларини қисқартиришни қўлдан чиқардик», деди у Американинг АП агентлиги билан суҳбатда.

(ТАСС, 13 октябрь).

XII БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

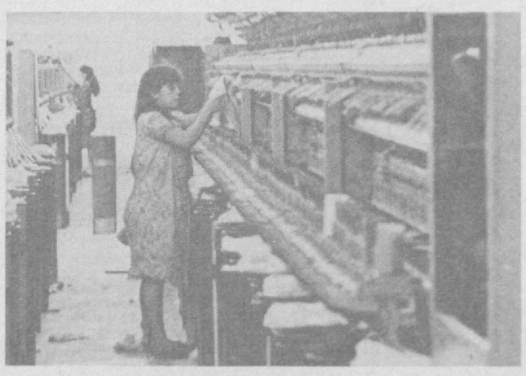

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

Тошкент АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОНИДА

Шаҳримиздаги энг кенжа районлардан бири — Акмал Икромов районидир. У 1977 йил 15 сентябрда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига асосан Чилонзор ва Октябрь районлари базасида ташкил топган эди. Территорияси 1748 гектар майдондан иборат.

Бу ерда умумий йиллик ишлаб чиқариш ҳажми 127 миллион сўмликдан иборат 9 та саноат корхонаси мавжуд. Шунингдек, 7 та пудрат усулидаги қурилиш, 13 та автотранспорт ташкилоти, республика рус тили ва адабиёти педагогика институти, техникум, ҳунар-техника билим юртлари фаолият кўрсатмоқда. 28 та умумий таълим мактабларида меҳнаткашларнинг 33,5 минг фарзанди таҳсил кўрмоқда. 49 та болалар боғча ва яслилари бор. Хизматнинг 240 тури бўйича 160 точкадан иборат 21 та маиший хизмат корхонаси ишлаб турибди. Қарийб 300 минг китоб фондига эга бўлган 12 та кутубхонадан район аҳолиси самарали фойдаланмоқда. 2 та маданият уйи, А. Икромов номли маданият ва истироҳат парки, дам олиш зонаси, спорт комплекслари меҳнаткашларга маданий хизмат кўрсатмоқда.

Районда меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий, юксак коммунистик идеаллар руҳида тарбиялашга алоҳида аҳамият берилмоқда. «Билим» жамияти ташкилотига уюшган 950 киши меҳнаткашлар ҳузурида тез-тез бўлиб, катта пропаганда ва тушунтириш ишларини олиб боришаяпти. 34 та халқ университети ва кинолекторий агитация ва пропаганда ишларининг марказига айланган.

КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди қарорлари, партия ва ҳукуматимизнинг социал-иқтисодий ҳаётни қайта қуриш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш ҳақидаги йўл-йўриқ ва кўрсатмаларини амалга оширишда район меҳнаткашлари жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

«ЯНТАРЬ»НИНГ ДОВРУҒИ

БЕШҚАЙРОҒОЧ массивида янгидан ишга туширилган «Янтарь» филиали бирлашмасининг соат заводи тезда довруғи ошиб, ўзига садоқатли ихлосмандлар орттирди. Сабаби, бу ерда ишлаб чиқарилаётган ҳар хил маркадаги соатлар ўзининг чиройли ва бежиримлиги, вақтни аниқ кўрсатиши билан эътиборга сазовордир.

Шуларнинг ичида «Олень» соати алоҳида диққатни жалб этади. Ана шу маркадаги соатлардан бу йил 14 минг донаси магазинларга чиқарилган эди. Улар тезда сотилиб кетди. Ҳозир магазин пештахталарида уни учратмайсиз.

«Олень»нинг харидорлари Россия федерациясида ва бошқа қардош республикаларда ҳам тобора кўпайиб бормоқда. Умуман заводда ишлаб чиқарилаётган сифатли маҳсулотларга бўлган талаб кундан-кунга ортмоқда.

Райондаги ана шу энг кенжа корхона келгуси йилдан бошлаб «Олень»ни кўплаб ишлаб чиқара бошлайди. Шунингдек, ҳозир бу ерда соатларнинг «Лира», «Фарҳод ва Ширин» деб номланган янги маркаларини ўзлаштириш ишлари ҳам мўлжалланмоқда.

МЕҲНАТКАШЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

РАЙОННИНГ 23-кварталидаги «Фарҳод» бозори қаршисидаги каттагина майдон илгари кўпчиликнинг назаридан четда эди. Ҳозир бу ерда қизғин қурилиш ишлари олиб борилмоқда.

40 кишига мўлжаллаб бунёд этилаётган, миллий нақшлар билан безатилган бу янги замонавий кафе яқин кунларда фойдаланишга топширилади. Унда асосан шарбат ичимликлари, мороженое, лимонадлар ва турли хил кондитер маҳсулотлари билан савдо қилиш кенг йўлга қўйилади.

ХИЗМАТ-БЕМИННАТ

РАЙОНДАГИ «Хизмат-беминнат» фирмаси бугунги кунда 26 минг кишига савдо хизмати кўрсатмоқда. Унинг жойлардаги 24 та магазин ҳамда қатор салонларида ишлаётган кўпчилик ходимлар ўзларининг хушмуомалалиги, самимийлиги билан харидорларнинг ҳурмат-эътиборини қозонмоқдалар. З. Яновская, Т. Муҳиддинова, М. Нурматова, Ш. Мирхўжаев каби коммунистлар шулар жумласидандир. Улар ёш савдо ходимларига мураббийлик қилиш билан бирга, маданий совет савдосини такомиллаштириш, бу соҳадаги ишларни қайта қуришдек долзарб масалаларда ҳам намуна бўлмоқдалар.

Фирма коллективи ойлик, квартал планларини муттасил ошириб бажаряпти. Масалан, сентябрь ойи планини аҳолига савдо хизмати кўрсатиш бўйича пландаги 3 миллион 170 минг сўм ўрнига 3 миллион 212 минг сўм қилиб адо этдилар. Аҳолига план товар оборотга қўшимча 570 минг сўм миқдорида қўшимча хизмат кўрсатилди.

СУРАТЛАРДА: район ҳаётидан ҳикоя қилувчи фотолавҳалар.

А. Зуфаров фотолари.

РАСМИЙ ДЎСТОНА ВИЗИТ БИЛАН

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков ПБИП Марказий Комитети ва Польша Халқ республикаси ҳукуматининг таклифига биноан 13 октябрь куни расмий визит билан Москвадан Варшавага жўнаб кетди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Л. Н. Зайков, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар. (ТАСС).

605-БЎКА САЙЛОВ ОКРУГИ БЎЙИЧА СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ИТТИФОҚ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР ЎТКАЗГАН ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯСИНИНГ АХБОРОТИ

1986 йил 12 октябрь куни 605-Бўка сайлов округи бўйича ўрни бўшаган депутат ўрнига СССР Олий Совети Иттифоқ Советига сайловлар бўлди. Бу сайловлар «СССР Олий Советига сайловлар тўғрисидаги Қонун»нинг 60-моддасига тўла мувофиқ ҳолда ўтди.

605-Бўка сайлов округи бўйича 212.621 сайловчи рўйхатга киритилган эди. Улар сайловда тўлиқ қатнашдилар. Сайловда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод учун сайловчиларнинг 99,99 проценти овоз берди.

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министри Геннадий Алексеевич **Ягодин** 605-Бўка сайлов округи бўйича СССР Олий Совети Иттифоқ Советига депутат қилиб сайланди.

ЎРНИ БЎШАГАН ДЕПУТАТЛАР ЎРНИГА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР ЎТКАЗГАН ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯЛАРИНИНГ АХБОРОТИ

Ўрни бўшаган депутатлар ўрнига шу йил 12 октябрь куни 75-Оққўрғон сайлов округи (Оққўрғон райони), 88-Солдатский сайлов округи (Ғалаба райони), 94-Янгибозор сайлов округи (Коммунистик райони) ва 106-Тўйтепа сайлов округи (Ўрта Чирчиқ райони) бўйича Ўзбекистон ССР Олий Советига сайловлар бўлди. Бу сайловлар Ўзбекистон ССРнинг «Ўзбекистон ССР Олий Советига сайловлар тўғрисида»ги Қонунининг 57-моддасига тўла мувофиқ ҳолда ўтди.

75-Оққўрғон сайлов округи бўйича 15 минг 520 сайловчи рўйхатга киритилган эди. Улар сайловда тўлиқ қатнашдилар. Сайловда Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига номзод учун сайловчиларнинг 99,99 проценти овоз берди.

Оққўрғон район «Ленинизм» колхозининг 6-пахтачилик бригадасининг бригадири Худойберди **Холбоев** 75-Оққўрғон сайлов округи бўйича Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати қилиб сайланди.

88-Солдатский сайлов округи бўйича 14755 сайловчи рўйхатга киритилган эди. Улар сайловда тўлиқ қатнашдилар ва депутатликка номзод учун якдиллик билан овоз бердилар.

Ўзбекистон Компартияси Ғалаба район комитетининг биринчи секретари Қаюм Холмирзаевич **Холмирзаев** 88-Солдатский сайлов округи бўйича Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати қилиб сайланди.

94-Янгибозор сайлов округи бўйича 18749 сайловчи рўйхатга киритилган эди. Улар сайловда тўлиқ қатнашдилар ва бир овоздан депутатликка номзод учун овоз беришди.

Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округининг сиёсий бошқармаси бошлиғи Геннадий Александрович **Стефановский** 94-Янгибозор сайлов округи бўйича Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати қилиб сайланди.

106-Тўйтепа сайлов округи бўйича 17207 сайловчи рўйхатга киритилган эди. Улар сайловда тўлиқ қатнашдилар ва депутатликка номзод учун якдиллик билан овоз бердилар. Ўрта Чирчиқ район Энгельс номли колхоз чорвачилик фермаси бригадири Туйгул Кенжабоевна **Ўролова** 106-Тўйтепа сайлов округи бўйича Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати қилиб сайланди.

ЎРНИ БЎШАГАН ДЕПУТАТЛАР ЎРНИГА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР ЎТКАЗГАН ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯЛАРИНИНГ АХБОРОТИ

Ўрни бўшаган депутатлар ўрнига шу йил 12 октябрь куни халқ депутатлари Тошкент область Советига сайловлар бўлди. Бу сайловлар Ўзбекистон ССРнинг «Ўзбекистон ССР халқ депутатлари маҳаллий Советларига сайловлар тўғрисида»ги Қонунининг 54-моддасига тўла мувофиқ ҳолда ўтди.

Яширин овоз бериш натижасида халқ депутатлари область Совети депутатлигига қуйидагилар сайландилар:

72-Лихачев сайлов округи бўйича (Нариманов шаҳри) — Тошкент область агросаноат комитети раисининг биринчи ўринбосари — Анатолий Петрович **Воронов;**

106-Гагарин сайлов округи бўйича (Янгиобод шаҳри) — Янгиобод шаҳар совети ижроия комитетининг раиси — Александр Владимирович **Крайнов;**

125-Тельман сайлов округи бўйича (Оққўрғон райони) — Ўзбекистон Компартияси Оққўрғон район комитетининг биринчи секретари — Абдусамад **Носиров;**

153-Коммунистик сайлов округи бўйича (Бекобод райони) — Бекобод район Совети ижроия комитетининг раиси — Азимжон Исмоилович **Сотиболдиев;**

164-Тақачи сайлов округи бўйича (Бекобод райони) — Бекобод район «Коммунизм» колхозининг механизатори — Хомиджон **Алиқулов;**

300-Комсомол сайлов округи бўйича (Пискент райони) — Ўзбекистон Компартияси Пискент район комитетининг биринчи секретари — Акбарали **Йўлчиев;**

397-Эскиқовунчи сайлов округи бўйича (Янгийўл райони) — Тошкент область агросаноат комитети раисининг биринчи ўринбосари — Раҳимжон **Нурматов.**

ОБЛАСТЬ МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

ОҚҚЎРҒОН

◆ С. СЕГИЗБОЕВ номли совхоз механизаторлари пландаги 7120 тонна ўрнига 7400 тонна пахтани агрегатлар ёрдамида териб, бу борадаги йиллик планларини бажаришга эришдилар. Далаларда 73 та машина ишлатилди. Механик-ҳайдовчилардан А. Тўхтамишев, М. Ғофуров, И. Холбоев ва Н. Адаменколар шу кунгача ўз агрегатларида 140—160 тоннадан пахта теришди. Шахсий социалистик мажбуриятларини бажаришди.

БЎКА

◆ МАВЖУД 23 та терим агрегатининг ҳар бирида шу кунгача ўртача 120 тоннадан пахта терган Тимирязев номли колхоз механик-ҳайдовчилари ҳам катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Машиналар ёрдамида уюлган хирмон аввал белгиланган 2325 тонна ўрнига 2870 тоннага етди. Й. Остонаев, А. Хўжаев, М. Шеров каби ҳайдовчилар йиғим-теримда пешқадамлар сафида боришди. Уларнинг ҳар бири ҳозиргача терган пахта 160—180 тоннага етди.

БЕКОБОД

◆ РЕСПУБЛИКАДА хизмат кўрсатган пахтакор Шербўта Деҳқонов «Коммунизм» колхозида бригада етакчиси бўлиб ишлайди. У бошлиқ коллектив шу кунгача 71 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ўртача 23 центнердан ҳосил олиб, йиллик планни бажарди. Асосий ҳосилнинг 70 проценти машиналар ёрдамида терилди. Механик-ҳайдовчи Маъмур Деҳқонов барча ишларда алоҳида жонбозлик кўрсатди.

Бригада пахтакорлари ҳар гектар майдондан яна 6 центнердан пахта олишмоқчи.

ИККИ ХЎЖАЛИК РАПОРТИ

◆ ЧИНОЗ. Навоий номли колхознинг азамат меҳнаткашлари давлатга пахта топшириш бўйича йиллик планларини биринчилар қатори бажардилар. Ҳар гектар майдондан 33 центнердан ҳосил олиниб, жами 2675 тонна пахта қабул пунктларига етказиб берилди. Асосий ҳосилнинг 90 проценти биринчи сортларга топширилди. А. Акромов, М. Акромов ва А. Мансуров ўртоқлар етакчилик қилаётган бригада коллективларида пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 35—39 центнерданга тўғри келди. Энди мазкур бригада коллективлари ҳосилдорликни 40 центнердан ҳам оширишмоқчи.

Давлатга топширилган жами пахтанинг 2200 тоннаси агрегатлар бункеридан тўкилди. 16 та машинанинг ҳар бирида ўртача 130 тоннадан пахта терилди. Механик-ҳайдовчилардан А. Юнусов, М. Мавлонов ва Ю. Мушкаповлар ўзаро мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.

Хўжалик далаларида йиғим-терим давом эттириляпти. Пахтакорлар ўз имкониятларини чамалаб кўриб давлатга яна 500 тонна «оқ олтин» сотишга аҳд қилишган.

◆ ПИСКЕНТ. Техникадан самарали фойдаланишда Охунбобоев номли кохоз деҳқонлари ҳам яхши натижаларга эришмоқдалар ва давлатга пахта топшириш бўйича йиллик планларини бажарганликлари ҳақидаги ғалаба рапортига биринчилар қатори имзо чекдилар. Шу кунгача уюлган 4700 тонналик хирмоннинг асосий қисми машиналар ёрдамида йиғиштириб олинди. Далаларда ишлатилган 27 та агрегатнинг ўртача иш унумдорлиги 100 тоннаданга тўғри келди.

Жами ҳосилнинг 4 минг тоннаси биринчи сортларга сотилди. Т. Турғунов, М. Қосимов, Ф. Салоҳиддинов, И. Ҳасанбоев ўртоқлар етакчилик қилаётган бригада деҳқонлари юқори кўрсаткичларга эришдилар. Механик-ҳайдовчилардан А. Абдусаматов, Т. Абдуахатов ва И. Холбоевлар 100—150 тоннадан пахта теришди.

«ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 14 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён, тўртинчи устун машина терими — бир кунлик, бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Чиноз	2,36	93,36	2,03	90,37
Пискент	1,66	80,00	1,33	82,98
Ўрта Чирчиқ	1,91	78,13	1,91	98,07
Бекобод	1,54	73,71	0,97	72,04
Янгийўл	2,45	73,49	1,75	71,00
Оққўрғон	1,89	70,87	2,12	79,73
Коммунистик	2,00	68,96	2,26	88,61
Ғалаба	2,33	68,21	2,62	83,67
Бўка	2,17	66,10	2,14	75,42
Область бўйича:	1,99	73,45	1,90	81,28

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида маълумот (мавсум бошидан буён, планга нисбатан процент ҳисобида): Фарғона — 79,17; Сирдарё — 63,28; Наманган — 62,05; ҚҚАССР — 60,98; Сурхондарё — 60,72; Хоразм — 58,81; Бухоро — 57,58; Жиззах — 47,57; Самарқанд — 45,84; Андижон — 44,58; Навоий — 37,13; Қашқадарё — 35,88; республика бўйича — 56,37.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ III ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ТУРМУШИМИЗГА СИНГИБ БОРМОҚДА

УЧ ИНТЕРВЬЮ

Эскилик сарқитларига, турли хил диний маросимларга қарши курашни кучайтириш, замонавий урф-одатларни турмушга сингдириш идеология ишининг муҳим вазифаси ҳисобланади. Бу Ўзбекистон Компартиясининг III пленумида ҳам алоҳида таъкидлаб ўтилди. Чунки социализмга ёт бўлган маросимлар олға томон ривожланишимизга тобора кўпроқ тўғаноқ бўлмоқда. Оққўрғон районида ҳам диний маросимларнинг зарари, унинг реакцион моҳиятини фош этиш, социалистик турмуш тарзини ҳаётга кенгроқ сингдириш ишлари юзасидан муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Раҳимжон НУРАЛИЕВ — халқ депутатлари Оққўрғон қишлоқ Совети ижроия комитети раиси:

— Илгари дин ҳомийлари талаби билан бошига оғир кулфат тушган оилада жуда кўпдан-кўп маросимлар ўтказиларди. Эндиликда бу эскилик сарқити барҳам топиб бормоқда. Вафот этган инсонни охирги йўлга кузатиш ва у билан боғлиқ бўлган тадбирлар депутатлар, активлар раҳбарлигида ўтказилмоқда. Митинглар уюштирилиб, дафн этилаётган кишининг босиб ўтган меҳнат йўли, унинг халқ, Ватан олдидаги хизматлари, олижаноб ишлари албатта тилга олинади. Бу қишлоқ меҳнаткашларига манзур бўлмоқда.

Рўзанинг инсон саломатлигига, унинг меҳнат фаолиятига катта путур етказишини ҳамма билади. Илгари исломнинг бу одатига амал қилинаётган вақтда тўйлар бўлмас эди. Ҳозир рўза тутувчилар ҳам деярли қолмади, рўзада ҳатто никоҳ тўйлари ҳам ўтказилмоқда. Ўтган йили қишлоқ Советимиз территориясида икки жуфт келин-куёв никоҳдан ўтган бўлса, бу йил никоҳ тўйлари уч баравар кўп бўлди.

Лекин эскилик сарқитларига қарши олиб бораётган ишларимиз давр талабига тўла жавоб бераяпти, деб айтолмаймиз. Атеистик тарбия, янги социалистик турмуш тарзини тарғиб қилишда камчиликларимиз анчагина бор. Бундай тушунтириш ишлари билан ҳамма аҳоли қамраб олинмаган, динга ишонувчиларнинг айримлари ундан четда қолмоқда. Шу сабабли ҳамон диний сарқитлар таъсиридан халос бўлмаган кишилар, оилалар ҳам йўқ эмас. Бу бизнинг социалистик турмуш тарзини қарор топтириш йўлида ҳали кўп иш қилишимиз зарурлигини кўрсатиб турипти.

Бурхон САЙДАЛИЕВ — Оққўрғон шаҳридаги «Ўзбекистон» маҳалла комитети активи:

— Маҳалламизда юзга яқин хонадон мавжуд. Яшовчилар орасида зиёлилар ҳам, ишчилар ҳам, деҳқонлар ҳам бор. Биз социалистик турмуш тарзини тарғиб қилиш ва сингдиришда шуни ҳисобга олаяпмиз. Бу иш билан маҳалла активларидан тузилган махсус комиссия шуғулланмоқда. Комиссия аъзолари ишни тўйларни ўтказишни тартибга солишдан бошлашди. Улар тўйларга тайёргарликка бош-қош бўлишяпти. Ҳар бир тадбир уларнинг розилиги билан амалга оширилмоқда. Тўйдан аввал тўй эгаси ва унинг яқин қариндош-уруғларини бу маросимни ўтказиш тартиби билан таништирилади. Тўйларни ким ошарга қилмаслик, ичкиликларсиз ўтказиш алоҳида таъкидланади. Зарур бўлса жамоат тартибини сақлаш органлари вакиллари ҳам жалб қилинади.

Комиссия фаолиятининг таъсири сезила бошлади; тўйлар камчиқим, тартибли ўтмоқда. Дастурхонга фақат турли хил салқин ичимликлар, ноз-неъматлар қўйилмоқда. Бадиий ҳаваскорлик тўгараклари аъзолари ўзларининг дилрабо куй-қўшиқлари билан файз киритмоқдалар. Тўй бир кунда ўтказилиб, беш-олти баравар кам харажат бўляпти.

Илгари вақтда ҳеч зарурати бўлмаган кийим-кечак тайёрлаш оши, ўчоқ кавлар, дарвоза пули, қудалар зиёфати, тўйдан олдинги маслаҳат оши ва бошқа шу каби фойдасиз, фақат тўй эгасига қанчадан-қанча моддий зарар келтирадиган маросимлар ўтказиларди. ЗАГСдан кейинги зиёфатни айтмайсизми? Айрим хонадонларда у кичикроқ бир тўй тарзида ўтарди. Уч-тўрт кун давом этадиган тўй унинг соҳиби бўлган оиланинг ҳам, қўни-қўшниларнинг ҳам, бутун маҳалланинг ҳам тинчини бузарди, одамлар қанчадан-қанча қимматли вақтини йўқотарди.

Тўйларни ва бошқа шу каби маросимларни янада батартиб ўтказиш билан боғлиқ бўлган бир фикрни ўртага ташламоқчиман. Маҳалламизда яшовчилар турли корхоналар, ташкилотлар, муассасаларда ишлашади. Шундай экан, улар аъзо бўлган меҳнат коллективлари вакиллари ҳам шундай маросимларни кўнгилдагидек ўтказишда фаол қатнашсалар фойдадан ҳоли бўлмайди.

Зулҳайдар ЧИНТОШЕВ — район комсомол комитетининг иккинчи секретари:

— Ёшларда атеистик дунёқарашни шакллантириш уларни социалистик турмуш тарзи анъаналари асосида тарбиялаш комсомол ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидан биридир. Шунинг учун район комсомол комитети ва бошланғич комсомол ташкилотлари бу масалага катта эътибор билан қарамоқдалар. Идеология иши бу соҳасининг янги-янги формаларидан фойдаланишяпти. Комсомол ва ёшлар билан яккама-якка суҳбатлашиш, турли тематик савол-жавоб кечалари ўтказиш, лекциялар ташкил этиш, рейдлар ўтказиш ва бошқалар шулар жумласидандир.

Бу тарғибот ишларига олимлар, лекторлар, актив комсомоллар, ишлаб чиқариш новаторлари кенг жалб қилинмоқда. Район комсомол комитетининг лекторлар группаси фаолияти тобора жонланиб бормоқда. Сўнгги кунларда уларнинг кучи билан «Ислом дини нима?», «Диннинг реакцион моҳияти», «Диний маросимларнинг зарари», «Рўза — саломатликка зарар» ва бошқа шу каби атеистик темаларда 20 тага яқин лекциялар ўқилди.

Бироқ атеистик тарбия ишини фақат лекциялар уюштиришдан иборат деб тушуниш мумкин эмас. Афсуски, айрим бошланғич комсомол ташкилотларида шундай деб қараляпти. Бу Оққўрғон таксомотор парки, 46-автобаза, қатор колхозлар комсомол ташкилотларида кўзга ташланмоқда. Автомобиль корхоналарининг айрим шоферлари, кўпгина шахсий машина эгалари турли хил диний белгилар — туморлар, кўзмунчоқлар, тасбеҳ ва бошқа шу кабиларни автомобилнинг ички салонига тақиб қўйганлар. Айримлари унга оддий тақинчоқ сифатида қарашса, таклидчилик қилишса, бошқалари бу тақинчоқлар турли хавф-хатардан сақлайди, деб астойдил ишонишар экан. Аслини олганда бу диний одатларни тарғиб қилишнинг ўзгинаси-ку. Рейддан сўнг бундай ёшлар билан суҳбатлашдик, уларга танбеҳ берилди. Ўзлари билмаган, тушунмаган ҳолда диний ақидаларга амал қилаётганликлари уқтирилди.

Ўтказилган суҳбатлардан маълум бўлдики, ёшларимизнинг кўпчилиги диний никоҳдан ўтишни миллий урф-одатлардан бири деб тушунишар экан. Шуни ҳисобга олган район комсомол комитети бу «одат»ни дин ҳомийлари бойлик орттиришнинг манбаи сифатида ўйлаб чиқарганликларини тушунтиришга қаратилган тарғибот кўламини кенгайтирди. Район ЗАГС бўлими билан келишилган ҳолда ҳар бир никоҳ тантанасида масъул комсомол активлари қатнаша бошлади.

Шуни ҳам айтиш керакки, комсомол ташкилотлари билан маҳалла комитетлари ва уларнинг замонавий урф-одатларни турмушга сингдириш билан шуғулланувчи комиссиялари ўртасида ҳамкорлик йўлга қўйилмаган. Бундай комиссиялар составида комсомол-ёшлар умуман йўқ ёки бўлишса ҳам жуда озчиликни ташкил этади.

Комсомол комитетлари, маҳалла комитетлари ҳузуридаги хотин-қизлар Советлари фақатгина номига тузилган. Ваҳоланки улар атеистик тарбияга, замонавий маросимларни кенг ёйиш ишига салмоқли ҳисса қўшишлари мумкин ва лозим.

Суҳбатни ёзиб олувчи **М. МИРҲАМИДОВ.**

Партия турмуши: қайта қуриш қандай бормоқда?

ЯНГИЧА ЁНДОШУВ

ҲАММА машмаша Мамлакат уч ойлик курсда ўқиб келганидан кейин бошланди. Унгача совхоз сув қуйгандек жим-жит эди...

Эрта баҳорда райондан партком секретарига телефон қилишиб боғча мудирларининг уч ойлик малака ошириш курсига одам сўраб қолишди. Бахтга қарши шу кезларда боғча мудираси бетоб эди. Партком секретари бир зум ўйланиб қолди. Унинг ўрнига кимни юбориш мумкин. Номига бўлса ҳам совхоздан бир киши бориб келиши керак. Шунда эсига лоп этиб Мамлакат тушди.

Уруғчилик лабораториясининг катта агрономи Мамлакат Матмуродова партия аъзолигига кандидатликка яқиндагина қабул қилинган эди. Ҳозир лабораторияда ишлар камроқ, уч ой Тошкентга бориб ўқиб келса бўлади. Бу ҳам бир партиявий топшириқ. Ўзи ҳали ёш, орқасида йиғлаб қолаётган майда болалари йўқ. Партком секретари шу хаёллар билан Мамлакатни идорага чақиртирди.

Мамлакат Тошкент Давлат университетининг биология факультетини тамомлаб совхозга ишга келган эди. Мутахассис сифатида кўп нарсага ақли етарди. Лекин бироз шошқалоқлиги бор эди. Ҳали ёш-да, ўйинқароқлиги қолмаган деб ўйлашди атрофдагилар. Вақт ўтиши билан қуйилиб қолади.

Шу орада совхозда меҳнат қилаётган хотин-қизларнинг бирини партияга тайёрлаш зарур бўлиб қолди. Лекин далачилик бригадаларида ҳам, фермада ҳам дурустроқ тайёргарлиги бўлган хотин-қизлар топилмади. Шундан кейин партком секретари узоқ ўйлаб ўтирмай Мамлакатнинг номзодини партия аъзолигига кандидатликка таклиф этди. Идора цех партия ташкилоти дарҳол ҳужжатлар тайёрлашга киришди. Шу тариқа Мамлакат партия аъзолигига кандидат бўлиб олди.

Мамлакат ўз зиммасига нақадар катта масъулият юкланаётганлигини ўшанда сезмади. Аксинча, энди дурустроқ мансабга эришаман, ўзимга енгилроқ иш топаман деб ўйлади. Шу орада боғча мудирлари малакасини ошириш курсига одам юбориш керак бўлганда у дарров рози бўлди. Биолог одамга боғча мудирлари курсида ўқиш нимаси эди деб ўйламади. Курсни тамомлаб марказий боғча мудири лавозимини эгалламоқчи бўлди.

Лекин ишнинг охири Мамлакат кутганича бўлмади. Боғча мудирининг ўрни банд бўлганлиги учун у лабораторияда яна ўз ишини давом эттиришга мажбур бўлди. Бироқ энди ишга муносабати илгаргидек эмас эди.

— Мени ўқишга алдаб юборишган экан, — деди у лаборантларга. — Боғчадан иш топиш ўрнига партком секретари ўқув ишлаб чиқариш комбинатини рўпара қиляпти. Мен ўқитувчи эмас, боғча мудири бўлишни орзу қилганман.

Шу бўйи Мамлакат зарда қилиб партия йиғилишларига ҳам келмай қўйди. Аъзолик бадалларини тўламади. Бир сўз билан айтганда жаҳл қилиб цех партия ташкилоти билан алоқани мутлақо узиб қўйди.

Шу орада совхоз раҳбарлари ўзгарди, райкомда инструктор бўлиб ишлаган Қосимбек Мусабеков партия комитети секретарлигига сайланди. Янги секретарь ишни ҳар бир коммунист билан яккама-якка суҳбатлашишдан бошлади. Шунда у Мамлакат билан бўлган воқеадан хабар топди.

Қосимбек цех партия ташкилоти секретари орқали Мамлакатни бирнеча марта суҳбатга чақирди. Лекин у келмади. Шундан сўнг Мамлакатнинг уйига ўзи борди. Бу галги сафар ҳам фойдасиз бўлди.

— Партиявий ишимни менсиз ҳал қилаверинглар, қандай қарорга келсанглар розиман. Мана, тилхат ҳам ёзиб қўйганман, — Мамлакат бир парча қоғозни совхоз партия комитети секретарига узатди.

Шу билан суҳбатга ҳам нуқта қўйилди.

Идора цех партия ташкилоти йиғилишида коммунистлар партия аъзолигига кандидат Мамлакат Матмуродованинг шахсий ишини кўриб чиқишга мажбур бўлдилар. Сўзга чиққан техника хавфсизлиги бўйича инженер Аҳмадбек Қурбонов, 4-бўлим боғча мудираси Дилора Абдуллаева, кадрлар бўлими катта инженери Николай Гридин ва бошқалар энг аввало Мамлакатга рекомендация берган коммунистларни қаттиқ танқид қилдилар. Рекомендация берувчилар зиммасига нақадар катта масъулият юкланганлигини яна бир карра эслатиб ўтдилар.

Мамлакатга рекомендация берган коммунистлардан К. Жўраев ҳам, Ғ. Оқмуродов ҳам ўз вақтида буни тўла ҳис этишмади. Улар Мамлакатни ҳар томонлама синовдан ўтказмай, текширмай туриб партия аъзолигига кандидатликка тавсия этишди. Партияга қабул масаласига бундай енгил-елпи қарашнинг оқибати эса хунук бўлди. Мамлакат кандидатлик муддатини ўтай олмай сафдан чиқарилди.

Янги секретарь учун бу воқеа катта сабоқ бўлди. Биринчи навбатда рекомендация берувчилар масъулиятини ошириш зарурлигини у яна бир бор тушуниб етди. Шундан кейин ҳар бир характеристика ва рекомендация очиқ партия йиғилишларида муҳокама қилинадиган, коммунистларнинг ютуқ ва камчиликлари очиқ-ойдин кўрсатиладиган бўлди, рекомендация берувчиларнинг тўла жавобгарлиги таъкидланди.

— Яқинда 1-бўлим цех партия ташкилотининг йиғилиши бўлиб ўтди, — дейди «Оққўрғон» совхози партия комитети секретари Қосимбек Мусабеков. — Унда ўзим ҳам иштирок этдим. Коммунистлар партия аъзолигига кандидат Абдумутал Ўроловни партия аъзолигига қабул қилиш масаласини муҳокама қилдилар.

Цех партия ташкилоти ҳисобида 16 коммунист ва 2 партия аъзолигига кандидат бор. Уларнинг ҳаммаси йиғилишда тўла иштирок этишди. Коммунистлардан ташқари 8 нафар партиясиз активлар ҳам йиғилиш кун тартибига қўйилган масалани муҳокама этишда қатнашишди. Абдумуталга механик Абдусаттор Аҳмедов, темирчи Иброҳим Бобоназаров, пенсионер Кенжабой Суюнов рекомендация беришган эди. Музокарани биринчи бўлиб уларнинг ўзлари бошлаб беришди. Сўнг, йиғилишда иштирок этаётган бошқа коммунистлар ҳамда партиясиз активлар ҳам сўзга чиқиб бригада бошлиғи Абдумутал Ўроловнинг ютуқлари ва камчиликлари ҳақида гапиришди.

— Абдумутал ўз билим ва маҳоратини ошириш устида тинмай ишлаши керак, — деди механик Абдусаттор Аҳмедов. — Бунинг учун эса рус тилини ўрганиш зарур. Рус тили орқали фан-техника ютуқлари билан танишиш ва уларни тезроқ ишлаб чиқаришга жорий этиш мумкин.

СССР Олий Совети депутати Кенжа Аҳмедова ҳам Абдумуталнинг олдига янги-янги вазифалар қўйди. Энг аввало, бригадир сифатида ишлаб чиқаришни бошқаришга янгича ёндошиш, хўжалик ишларини қайта қуриш зарур. Ҳар бир коммунист партия XXVII съезди қўйган янги талабларга жавоб бериши керак.

Ҳа, янги давр янги талаблар қўймоқда. Совхоз партия комитети шу талаблар асосида ишни қайта қуришга, коммунистлар активлигини янада оширишга, партиявий иш услуби ва методини такомиллаштиришга ҳаракат қилмоқда. Эндиликда очиқ партия йиғилишлари кун тартибига иккитадан масала қўйилмоқда. Ҳар бир йиғилишда асосий масаладан ташқари раҳбар коммунистлардан бирининг Устав талаблари ва хизмат вазифасини қандай бажараётганлиги юзасидан ҳисоботи тинглаб борилмоқда.

Совхоз коммунистларининг йил бошида бўлиб ўтган очиқ партия йиғилишида бош энергетик Абдуқаҳҳор Абдуғаффоровнинг ҳисоботи тингланган эди. Кейинги йиғилишда бош агроном Ашир Чуликов партиявий топшириқларни қандай бажараётгани ҳақида ҳисоб берди. Орадан кўп ўтмай пиллачилик бригадаси раҳбари Раъно Шарипова пилла тайёрлашнинг бориши тўғрисида коммунистларга сўзлаб берди.

Ҳар бир ҳисобот бўйича йиғилиш қарорлар қабул қилиб бормоқда. Яқинда бўлиб ўтган навбатдаги очиқ партия йиғилишида илгари қабул қилинган қарорлар ижроси муҳокама қилинди. Йиғилишларни шу тартибда ўтказиш йўлга қўйилгандан бери топшириққа нисбатан коммунистларнинг муносабати сезиларли даражада ўзгарди. Ҳозир топширилган иш участкаси учун ҳар бир коммунист масъулиятни чуқур ҳис этмоқда. Партиявий иш услуби ва методи такомиллашиб борган сари хўжалик соҳасидаги муаммолар ҳам енгил ҳал бўляпти.

Ж. НОСИРОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

БИР ТАКЛИФ ТАҚДИРИ

ёки Янгийўл шаҳар савдо идорасининг иш жараёнини механизациялашга лоқайдлиги ҳақида

ИШЧИЛАР ХАТИ ИЗИДАН

«ҲУРМАТЛИ редакция! Бу хатни ёзишдан олдин обдон мулоҳаза қилдик, охири мажбур бўлдик, индамасликка виждонимиз йўл қўймади: партия ва ҳукуматимиз қайта қуришга, янгича ишлашга, ҳар бир ишга ижодий муносабатда бўлишга даъват этаётган ҳозирги кунларда бизда ижодкорлик аксинча... бўғилмоқда. Бошлиқларимиз ишимизда янгилик яратиш у ёқда турсин, бурниларининг остида биров яратиб қўйган тайёр янгиликни ҳам кўришни истамаяптилар. Бизнинг омборимизда сабзавот тайёрлаш мавсумида картошка-пиёзларни саралашга ҳар куни 450—500 киши сафарбар қилинар эди. Энди эса пиёз саралайдиган машина юзлаб одамларнинг ишини бажаряпти: тўрт минутда 1 тонна пиёзни саралайди.

Бу ускунани ўзимиз яратдик, ўзимиз ясаб ишга туширдик. Бироқ ихтирочилар икки йилдан бери уни рационализаторлик таклифи сифатида расмийлаштира олмаяптилар. Эшитишимизча, яна икки киши автор сифатида қўшилса кейин иш битармиш. Техника тараққиётини жадаллаштириш тўғрисида кураш олиб борилаётган бир пайтда биздаги техника янгилигига бундай муносабатни қандай тушуниш мумкин? 1985 йил декабрь ойида «Янгийўл» район газетасида ҳам ана шу ихтиро ҳақида ёзилган эди, афсуски, эътиборсиз қолиб кетди.

Ишчилар: АБДУВАЛИЕВ, РАҲИМБЕРДИЕВ, ЎРИНБОЕВА, ҲАИСЕРОВА, АРИФМЕТОВА, ГЕЛЬМАН».

ЯНГИЙЎЛ шаҳар торгига қарашли 2-сабзавот омборига кириб борганимизда иш қизғин эди. Элликдан ортиқ ўқувчи дарвоза яқинида пиёз сараламоқда. Очиқ ҳаво остидаги юзлаб қоп пиёз ёмғирда намиқиб, қорайиб кетган. Қопдан ағдариш учун оғзини очишнинг ҳожати йўқ — чириган қоп-қора қоплар ушланган жойидан юлиниб чиқяпти...

— Эсиз, шунча пиёз увол бўлибди-да...

— Йў-ўқ, — деди ишга бош-қош бўлиб турган Янгийўл шаҳар Совети ижроия комитети савдо бўлимининг мудири Мардон Йўлдошев, — ҳеч нима қилмайди, фақат усти қорайган, пўсти олиб ташланса бас...

Бўлса бордир. Бироқ, ивиб-чириб ётган юзлаб қоп пиёзларни битталаб, шилимшиқ пўстини тозалашни тасаввур қилиб кўринг.

— Шунча катта территорияда биронта ҳам том йўқ экан, темир қозиқ устига шифер ўрнатиб том қилиш шунчалик қийинми?

— Торгга директор бўлганимда шу ишни бошлаган эдик, кейин қолиб кетди...

Ҳамроҳим «директорликдан кетгач» демоқчи бўлди. Бироқ, — у бутунлай бошқа соҳага ўтгани йўқ, ҳозирги лавозимида ҳам бу ишга торг директоридан кўра кўпроқ даҳлдор. Қолаверса юқорида келтирилган хатдаги «ишлар»га у ҳам масъул эди...

Омборхонанинг механизация даражаси билан танишдик. Катта территориянинг ичкарисига кирдик. Юздан ортиқ аёллар ва йигитлар картошка саралаш билан банд. Ёмғирда қолган ўнлаб тонна картошкалар. Ҳамма иш қўлда бажариляпти.

— Мана бу картошка саралайдиган машина тўрт йилдан бери ётибди. Бир йил ишлатдик, бўлмади. Энди агропромнинг ностандарт ускуналар заводида янгисини ясатяпмиз, тайёр бўлиб қолди. Мана бу пиёз саралайдиган машина, ўзимизнинг ходимлар шу ерда ясашган. Бу ишлаяпти...

Ҳамроҳимнинг овозида фахрланиш оҳанги йўқ эмасди.

— Кимлар ясаган бу машинани?

— Шу омбор мудири — Собир Алимович, ҳозир отпускада у одам.

Мен хат билан таништирдим.

М. Йўлдошев хатни ўқиб чиққач, ўз фикрини айтди:

— Ҳаммаси тўғри. Собир Алимовичга авторлик ҳақини тўлаш керак эди, мен буни айтганман. Негадир тўлашмади...

Мардон ака бу гапларни ҳам «бегона» одамга ўхшаб гапирди, гўё унга алоқаси йўқдай. Ҳолбуки, яна таъкидлайман, «пул тўлансин» деб ўз фикрини айтганида у торг директори эди, кейин ижрокомга ўтди — бевосита шу торгга ҳам, янги директорга ҳам раҳбар бўлди. Бу ишни баайни унинг ўзи ҳал қилиши керак эди.

Янги машина авторлари С. Алимов ва электрчи М. Гельманнинг айтишларича, торгнинг ҳозирги директори В. Дадаев ҳам ярим йилдан бери уларни оворайи-сарсон қилмоқда. Тайёр машинани рационализаторлик таклифи сифатида расмийлаштириш ва ҳақ тўланишини ҳал қилиш ўрнига сансалорлик қилишмоқда.

Хўш, энди шундай савол туғилади: техника ижодкорлиги на моддий, на маънавий рағбатлантирилаётган бундай жойда қайта қуриш, техникани такомиллаштириш ҳақида гап бўлиши мумкинми? Одамларни янгилик яратишга, қўл меҳнатини камайтириб, механизациялаш даражасини кўтаришга илҳомлантириш, даъват этиш у ёқда турсин, «мана сизга, марҳамат, олинг!» деб ишлатиб қўйилган машина авторларига ҳақ тўлашдан қочиш, лоақал кўпчилик орасида бир оғиз миннатдорчилик билдириб қўймаслик — бориб турган инсофсизлик, бюрократларча раҳбарликнинг, лоқайдликнинг чиркин кўриниши эмасми? Ҳолбуки, мамлакатимизда техника тараққиётини юксалтириш орқали халқ хўжалигини юксалтиришга биринчи даражали аҳамият берилаётган ҳозирги пайтда юз кишининг ишини бажараётган машинани ҳеч қандай моддий мададсиз, материалларсиз яратиб қўйган одамларни «пайқамаслик», кўриб, кўрмасликка олишдан бошқа нарса эмас! Саралаш мавсумида юзлаб ишчиларга тўланадиган иш ҳақи — ўн мингларча сўмни тежаб қолаётган машина яратган одамларни қонуний тақдирлаш ўрнига икки йилдан бери «бор отангга, бор онангга!» қабилида саргардон қилиб қўйишни бошқача қандай баҳолаш мумкин?!

Ҳа, С. Алимов ва М. Гельман бошқа ишчилар билан ҳамкорликда бу машинани ўзлари яратишди, ўзлари ясашди, ўзлари ишга туширишди. Яқин-атрофдаги устахоналарда, заводларда ётган кераксиз темир-терсак ва материалларни келтириб ясашди. Машина пиёзнинг хашак-пўстини тозалайди, ҳам саралайди. У юз кишини (мен камайтириб «юз киши»дан оширмаяпман, авторларнинг фикрича уч юз кишининг ишини бажаради) ишдан озод қилиш билан бирга, саралаш муддатини ҳам 20 кунга қисқартиради.

Бу омборхона 1967 йилдан бери ишлаб турибди. Ҳозир унда йилига 3150 тонна сабзавот ва мевалар сақланади. Шундан 2065 тоннаси картошка ва 800 тоннаси пиёздир. Шунча маҳсулотни саралаб, холодильникларга жойлаш ва уларни муддати келгач савдо тармоқларига жўнатишнинг ўзи бўлмайди. Бунга, юқорида таъкидлаганимиздек, юзлаб одамлар жалб этиляпти. 7—8-синф ўқувчиларининг саралашга қатнаш графиги тузиб қўйилибди, мактаблар ана шу графикка асосан навбати билан «ишчи кучи» жўнатишяпти.

Қизиқ, кишини ташвишлантирадиган ғалати зиддият: бир томонда техника ижодкорлиги бўғилиб, иккинчи томонда юзлаб одамлар ўзининг асосий ишидан, ўқувчилар эса билимдан қолиб, саралаш билан банд! Агар қўшимча резервларни қидирмай, картошка ва пиёз саралайдиган машинани Москва ёки Ленинградга бориб изламай, омборда ишлаб турган қўлбола машинага уйқусираган кўзни каттароқ очиб қаралса, авторлар билан суҳбатлашишга ярим — бир соат «ғоят қимматли вақт» ажратилса, мана шу ҳашарчиларни анча қисқартириш мумкин бўларди. Жилла қурса ўқувчиларни «картошка ва пиёз саралаш илми»дан озод қилиб, ҳақиқий билим олишларига имконият туғилар эди!

Ҳозирча эса штатда 50 одам ишлайдиган, ҳашарда 300 киши қатнашадиган катта бир ташкилотда ўша қўлбола битта машина ва юк ташийдиган электрокаралардан бошқа ҳеч қандай механизация йўқ.

— Таранинг ўзи 72 килограмм, — дейди юкчи А. Пайизматов. — унга 500 килограмм картошка кетади. Бу юк электрокарада холодильникка олиб кирилгач, қолган иш қўлда бажарилади, 72 килограммлик контейнерни кўтариб олиб чиқамиз. Эшитишимча, бу ишни ҳам бажарадиган кара бор дейишади... Иш коржомалари ҳам ҳалигидай. Етганга етади, етмаганга йўқ. Иш оғир: иссиқдан совуққа, совуқдан иссиққа кирилади. Маош эса бир хил: юкчига ҳам, сараловчига ҳам 80—90 сўм.

Сараловчи **М. Арифметова** шундай деди:

— Мен кўп йиллардан бери шу ерда ишлайман. Ўн йил аввал аҳвол қандай бўлса, ҳозир ҳам шундай — бирон раҳбар қўл меҳнатини камайтириш тўғрисида бош қотиргиси келмайди.

— Олдинги директорлар яхши ишламаган, — деди буларга жавобан М. Йўлдошев, — тез-тез алмашиб турган. Б. Баҳодиров бир йил ишлади, ундан аввалги Х. Каримов бир йил ишлади, ундан олдинги А. Месутов 15 йил ишлади...

Ўртоқ Йўлдошевнинг «четдан туриб» гапиришларига тушуна олмадик. Ахир ўша директорлар даврида у ҳам раҳбар лавозимида эди-ку?..

Ҳозир ўша 2-сабзавот омборининг бошлиғи — директор вазифасида икки ойдан бери Абдураҳмон Охунов ишлаяпти. Начора, унинг зиммасига қийин масъулият тушибди. Фақат механизациялаш бўйича қилинадиган ишнинг ўзи анчагина. Жумладан, холодильникдаги 500 килограммли контейнернинг картошка ё пиёзи ерга ағдарилиб, белкуракда копланади. Бу ишларни аксарият аёллар бажаради. Шундай бир вазиятда юқоридаги авторлар контейнердаги картошкани бункерга ағдариб, механизация ёрдамида қоплаш таклифини ишлаб чиқишди. Эътибор яна ноль бўлди! Иккита компрессор цехини биттага бирлаштириш мумкин. Ўшанда 16 ўрнига 8 одам ишлайдиган бўлади. Битта бино бўшайди. Бу таклифларни ҳам амалга ошириш учун маъмурият томонидан ёрдам, қўллаб-қувватлаш сувдай зарур эди. Бироқ яна ўша эътиборсизлик ва лоқайдлик!...

Одатда беғам раҳбарларни «Олма пиш, оғзимга туш» қабилида ишлайди, деб танқид қиламиз. 2-сабзавот омборига мутасаддилар эса оғзига тушган олмани ҳам чайнашга эринишаётган кўринади. Йўқ, энди ўтирган ўриндиқдан сал қўзғалиб, янгиланиш жараёнига бевосита аралашиш пайти келди!

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кечагина бўлиб ўтган III пленумида ҳозирги даврнинг характерини, қайта қуришнинг йўл-йўриқларини ифодалаб, шундай дейилди: «КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумидан, партия XXVII съездидан кейин партия ва мамлакатдаги бутун ғоявий-маънавий муҳит бизнинг ёмон, қўл учида ишлашимизга йўл қўймайди, ишга янгича ёндашишга, ўсишнинг қўшимча резервларини қидириб топишга ишлаб чиқаришни техникавий жиҳатдан янгилаш, маҳсулот сифатини яхшилаш учун қатъият билан курашишга ундайди».

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

РЕДАКЦИЯДАН: Биз юқоридаги воқеани шарҳлаб беришни Бутуниттифоқ ихтирочи ва рационализаторлар жамияти Тошкент область Совети раиси вазифасини бажарувчи А. ЯЦЕНКОдан илтимос қилдик. У шундай деди:

— Область бўйича савдо тармоғида ихтирочилик ва рационализаторликнинг аҳволи паст даражада. «Бизда қандай янгиликни жорий этиш мумкин?» дейишади улар. Юқоридаги янгиликдан сўнг «Мана, жорий этса бўлар экан-ку!» дегинг келади. Пиёз саралайдиган машина авторларига лоқайд муносабатда бўлишгани яхши эмас. Шунингдек, авторлар расмийлаштиришнинг йўл-йўриғини сўраб бизга ҳам келишмаган.

Ихтирочилар ва рационализаторлар бюроси бўлмаган корхона ва ташкилотларда авторларнинг рационализаторлик таклифи тўғрисидаги аризасини бош инженер ёки раҳбар кўриб чиқади. Улар буни янгилик сифатида қабул қилиши ёки маълум асослар бўйича рад этиши мумкин. Қабул қилинса, сўнг иқтисодчилар йил якуни бўйича таклифнинг иқтисодий самарасини ҳисоблаб чиқариб беради. Таклиф қабул қилиниши биланоқ авторларга 200 сўм пул тўланади. Иқтисодий самара ҳисоблангандан кейин эса авторлар белгиланган асосларга кўра умумий самарадан ўзларига тегишли процент — суммани оладилар.

Мана, кўрдингизми, техника ижодиётига мутасадди идора раҳбари бўлмиш ўртоқ Яценко ҳам лоқайдликни қоралаяпти. Бироқ, юқоридаги воқеада фақат лоқайдлик «айбдор»ми? Редакцияга юборилган хатда айтилган қўшимча муаллифликка даъвогар тамагирлар ким? Таклиф авторлари бу саволга жавоб беришдан истиҳола қилишди.

Иш ҳозирча бош механик Э. Поротда тўхтаб турибди. Директор унга таклифни расмийлаштиришни топширган эди. Афсуски, икки йилдан бери ана шу долзарб масалани ҳал қилиш турли баҳоналар билан пайсалга солиб келинмоқда. Хўш, бундай муносабат билан ишни янгича ташкил қилиш мумкинми?!

Область савдо бошқармаси раҳбарлари қўл меҳнати жараёнларини механизациялашга тўғаноқ бўлаётганларга тегишли баҳо беради деб ишонамиз.

---

10 ОЙЛИК ПЛАН БАЖАРИЛДИ

◆ «ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» трестига қарашли Чиноз норуда материаллари комбинати коллективи ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йилида кўтаринки руҳ билан меҳнат қилиб, юқори кўрсаткичларга эришмоқда.

Меҳнатсевар комбинат аҳли тўққиз ойлик планни 110 процентга бажарди. Комбинатнинг бу ютуғида В. Котков бошчилик қилаётган бригада аъзоларининг ҳиссаси каттадир. Мазкур бригада айни кунларда ноябрь ойи учун маҳсулот топширмоқда.

Т. ЭРХЎЖАЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«РАДИОНИНГ РОЛИ ҚАНИ?»

ГАЗЕТАНИНГ 22 август сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада областимизнинг бир қатор районларида радиоредакциялар иши ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги танқид қилинган эди. Шу мақола юзасидан Оржоникидзе ва Тошкент район партия комитетларидан жавоблар олинди.

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ Г. МИРАЗИМОВА юборган жавобда «Радионинг роли қани?» сарлавҳали танқидий мақола район партия комитетида муҳокама қилинганлиги айтилади. Келтирилган фактлар тўғри деб топилган. Ундаги камчиликларни тугатиш учун радиоредакция учун ажратилган хона жиҳозланди. Аҳоли пунктларини радиолаштириш, радиотармоқларини кўпайтириш юзасидан район алоқа бўлими белгилаган тадбирлар эътиборга олиниб шу асосда иш олиб борилмоқда.

Район партия комитети радиоэшиттиришларнинг савиясини оширишга, уларнинг таъсирчанлигини таъминлашга жиддий эътибор беради, дейилади жавоб охирида.

ТОШКЕНТ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ СЕКРЕТАРИ Х. САЙДАЛИЕВАдан олинган жавобда ҳам мақола район партия комитетида кўриб чиқилганлиги хабар қилинади. Билдирилган танқидий фикрлар тўғри деб топилган ва уларни тугатиш тадбирлари белгиланган.

Хўжаликларни радиолаштириш бўйича баъзи ишлар бажарилган. Масалан, «Ленин йўли» колхозига сим тортилган ва район радиоси тармоғига уланган. Йил охирига қадар район марказига яқин бўлган Абдураҳмонов номли совхоз территориясини ҳам радиолаштириш алоқа бўлимининг бошлиғи А. Иброҳимовга топширилган. Умуман хўжаликларни радиолаштириш қишлоқ капитал қурилиши бош планига киритилади.

РЕДАКЦИЯДАН: «Радионинг роли қани?» сарлавҳали мақола эълон қилинганидан буён 40 кундан кўпроқ муддат ўтишига қарамай, унда кўрсатилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан нималар қилингани ҳақида Бўка, Ўрта Чирчиқ, Чиноз район партия комитетларидан шу пайтгача жавоб олингани йўқ. Билмадик, яна қанча кутишга тўғри келар экан...

ЧОРВАДОР

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» РЕДАКЦИЯСИ ҲУЗУРИДАГИ ЖАМОАТЧИ

ЧОРВАЧИЛИК СОВЕТИНИНГ САҲИФАСИ № 7 (40)

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ВА ТУРМУШ ШАРОИТИНИ ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДА ДОИМО ҒАМХЎРЛИК ҚИЛИШ БАРЧА МУВАФФАҚИЯТЛАРИМИЗНИНГ ЭНГ МУСТАҲКАМ ГАРОВИДИР. БИЗНИНГ ПЛАНЛАРИМИЗ ШУНГА ҚАРАТИЛГАН, УЛАРНИ СЎЗСИЗ БАЖАРИШ МУҲИМДИР.

(КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий докладидан).

● ҚИШЛОВНИНГ муваффақиятли ўтказилиши, маҳсулдорликнинг ортиб боришн кўп жиҳатдан чорвадорларга яратиб бериладиган шароитга боғлиқдир. Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхози правлениеси бу соҳада бирмунча тадбирларни амалга оширмоқда. Суратда: чорвадорлар дам олиш пайтида.

А. Зуфаров фотолари.

МЕҲНАТ ҚАДРИ

Қаерда одамлар учун яхши шароит яратилса, ўша ерда ишнинг унуми ва сифати юқори бўлади. Айниқса бу чорвачиликда катта аҳамиятга эга. Шунинг учун бу тармоқни бир текис ривожлантиришни ана шундан бошлаш керак. Агросаноат ходимлари касаба союзи область комитети район ташкилотлари, хўжалик раҳбарлари ва мутахассислари билан биргаликда бу борада бир қатор тадбирларни амалга оширмоқда.

Областимизнинг бир қатор хўжаликларида чорвадорлар тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилинмоқда. Фермаларда ишловчилар учун барча шарт-шароит яратиб берилмоқда. Масалан, Пискент районидаги «Пискент», Чиноз районидаги «Чиноз» наслчилик совхоз техникуми, Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози, Ғалаба районидаги Киров номли ўқув хўжалиги сингари бир қатор колхоз ва совхозларда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш жадал кўпайиб бораётганлигининг асосий манбаи меҳнаткашлар учун ғамхўрлик қилинаётганлигидир.

Сўнгги йилларда ферма ва комплексларда меҳнат қилаётган чорвадорлар учун ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда саломатликларни тиклаш санаторий-профилакторийлари ташкил этилди. Айни кунда 8 та ана шундай саломатлик маскани ишлаб турипти. Яқин йилларда яна 4 та чорвадорларнинг дам олиш ва даволаниш муассасалари ишга туширилади. Албатта, кишининг дам олиши учун бўш вақти бўлиши керак. Касаба союз ходимлари бу борада ҳам бир қатор тадбирлар ишлаб чиқишган. Ана шулардан бири соғувчилар ишини икки сменада ташкил этишдир. Бу тажриба ўзини оқламоқда. Ишни ташкил этишнинг бундай прогрессив формасини қўллаётган Ғалаба районидаги Калинин номли совхоз, Энгельс номли колхоз ва Оржоникидзе районидаги «Қибрай» совхозида яхши кўрсаткичларга эришилмоқда. Бу хўжаликларда сигирлар маҳсулдорлиги пасайтирилмаган ҳолда соғувчиларга унумли дам олишлари, оила аъзолари билан кўп вақт бирга бўлишлари, хўжалик ишларини ўз вақтида бажаришларига имкон берилди.

Чорвачиликда бригада пудрати усули ҳам тобора кенг ёйилмоқда. Бошқаришнинг бу илғор усули туфайли фермаларда интизом мустаҳкамланди. Одамлар вақтида ишлаб, вақтида дам олмоқдалар.

Агросаноат ходимлари касаба союзи область комитети 1986 йилда барча районлардаги сут соғувчилар ва молбоқарларга саволлар билан мурожаат қилди. Бу шуни кўрсатдики, чорвадорларнинг меҳнати қиш даврида айниқса, тиғиз бўлар экан. Шунинг учун улар ёз ойларида дам олишимиз учун имкон яратилса, деган истакни билдирдилар. Ана шу асосда ёз ойларида Тошкент гўшт комбинатига қарашли чорвадорларнинг санаторий-профилакторийсида уч сменада сут соғувчилар, молбоқарлар ва чўпонлар учун дам олиш ва даволаниш курси ташкил этилди. Ҳозиргача 300 дан ортиқ чорвадор саломатлигини тиклаб, дам олиб қайтди. Умуман, 1986 йилнинг ўтган даврида ферма ва комплексларнинг ишчи-хизматчилари учун санаторий ва дам олиш уйларига ҳамда туристик маршрутларга 750 тадан зиёд йўлланма ажратилди.

Албатта, белгиланган тадбирлар, амалга оширилаётган ишлар кўпчиликни қувонтирмоқда. Лекин областимизнинг барча район ва хўжаликларида ҳам чорвадорлар тўғрисида етарли ғамхўрлик қилинмаяпти. Масалан, текширишлар шуни кўрсатдики, Чиноз, Калинин, Коммунистик, Паркент, Ғалаба, Оржоникидзе ва Пискент районларининг айрим хўжаликларида ҳатто соғувчиларга ўз вақтида меҳнат отпускаси ҳам берилмаяпти. Масалан, Пискент районидаги Охунбобоев номли колхознинг сут-товар фермасида 92 киши меҳнат қилади. Лекин 1985 йилда 79 кишигина меҳнат отпускаси олган. Бундай фактлар шу райондаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози ҳамда Вахрушев номли совхозда, Паркент районидаги Энгельс, Калинин номли совхозларда ҳам учради.

Ҳозирги кунда касаба союзлари олдида турган асосий вазифалардан бири аёллар тўғрисида ғамхўрлик қилиш, улар учун ферма ва комплексларда шарт-шароитларни яхшилашдир. Афсуски, кўпгина хўжалик раҳбарлари, мутахассислар фермаларда сут соғувчиларнинг ҳолидан хабар олмайдилар. Уларнинг қандай ишлаб, қандай дам олаётганликлари билан ҳеч кимнинг иши бўлмаяпти. Умуман, кўпгина ферма ва комплексларда соғувчиларнинг қўл меҳнатини камайтириш, механизациялаштириш юзасидан ҳалигача конкрет чора-тадбирлар белгиланмаган.

Чорвадорлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг ошкора ва таъсирчанлигини таъминлаш ҳам касаба союзларининг энг муҳим ишларидан биридир. Бу борада бир қатор яхши ишлар қилинди албатта. Лекин бу ҳали кам. Баъзи районларда мусобақа номигагина ташкил этилмоқда. Унинг роли ишлаб чиқаришда сезилмайди. Бундан ташқари чорвадорларнинг малакасини ошириш, уларга класс бериш устида ҳам қайғурилмаяпти. Областимиз хўжаликларида 1—2-классли соғувчилар жуда кам. Ваҳоланки, колхоз ва совхозларда тажрибали, бунга лойиқ соғувчилар, молбоқарлар, чўпонлар талайгина.

Мана, чорва қишлови ҳам бошланди. Уни муваффақиятли ўтказиш кўп жиҳатдан чорвадорларга яратилган шарт-шароитга боғлиқ. Шундай экан, ҳозир ҳамма ерда конкрет тадбирлар белгилаш ва унинг амалга оширилиши устидан назорат ўрнатиш лозим.

Чорвадор меҳнати оғир. Уни қадрлаш ҳамманинг иши. Агросаноат ходимлари касаба союзи область комитети чорвадорларнинг унумли ишлаб, яхши дам олишларини таъминлаш учун бундан буён ҳам зарур тадбирларни кўради.

К. ШОДИМЕТОВ,
агросаноат ходимлари касаба союзи область комитети раиси.

СОҒУВЧИ МУЛОҲАЗАЛАРИ

ШАРОИТ СОЗ БЎЛСА, МАШАҚҚАТ ОЗ БЎЛАДИ

ЧОРВАДОРЛАРИМИЗ Озиқ-овқат программасини бажаришга ҳисса қўшаётганликлари билан ҳақли равишда фахрланадилар. Хўжалигимиз чорвачилик соҳасида районимизда машъал колхозлардан бири ҳисобланади. Жумладан колхозимиз чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва сотишни кўпайтирганлиги учун шу йил биринчи квартали ва ярим йиллик якунига кўра республика мусобақасида ғолиб чиқди ҳамда кўчма Қизил байроқ билан мукофотланди. Ўтган саккиз ой мобайнида чорвадорларимиз 1114 тонна сут етиштирдилар. Ҳар бир сигирдан 2300 килограммдан ошириб серқаймоқ сут соғиб олинди. Бу ўтган йил шу давридагига нисбатан 27 килограмм кўпдир.

Бундай муваффақиятга чорвадорларимизнинг ўз касбига садоқати, меҳри, ўзларига билдирилган ишончга, олдиларига қўйилган вазифаларга масъулият билан ёндошганликлари туфайли эришилмоқда.

Колхозимиз эришаётган ютуқларга мен ҳам ҳисса қўшяпман. Бу ерда тўрт йилдан буён ишлайман. Ўтган йили 20 бош сигирнинг ҳар бошидан 3500 килограммдан сут соғиб олган эдим. Бу йил ўзимга бириктилган 27 бош сигирнинг ҳар биридан 3800 килограммдан сут топшириш учун ҳаракат қиляпман. Комплексимизда дам олиш хонаси ва кинозал бор. Уларда радио тинглаб, телевизор кўрамиз, шахмат-шашка ўйнаймиз. Хуллас бу ерда кўнгил ёзиш, мириқиб дам олиш учун барча қулайлик мавжуд. Демак шароитимиз соз бўлгани учун машаққатимиз ҳам оз. Лекин колхозимиздаги барча фермаларда ҳам аҳвол бир хил эмас. Бу ердаги мавжуд учта ферманинг иккитасида чорвадорларнинг унумли меҳнат қилишлари учун шароит мутлақо йўқ. Фермаларнинг биноси эски. Деворлари нураб ётибди. Кўпгина иш жараёнлари қўлда бажариляпти. Молларга ем тарқатиш, уларнинг тагини тозалаш ва нишхўрд ҳамда чиқиндиларни чиқариб ташлаш механизациялаштирилмаган. Душ, қизил бурчак, стендлар ҳақида гапирмаса ҳам бўлади.

Фермаларда ҳам иш шароитларини яхшилаш пайти келди. Партия ва ҳукуматимиз инсон омилига катта аҳамият беряпти. Колхозимиз раҳбарлари ҳам бундан тегишли хулоса чиқариб олишлари керак.

Т. БЕКМИРЗАЕВА,
Бекобод районидаги Ленин номли колхоз сут соғувчиси.

БИЗГА ЭЪТИБОР БЕРИШСИН

КОЛХОЗИМИЗ чорвадорлари, сут соғувчилари мамлакат озиқ-овқат Программасини муваффақиятли бажаришга ўзларининг муносиб улушларини қўшяптилар. Колхозимизда тўққиз ойлик сут топшириш плани ошириб адо этилди. Бу муваффақиятга сут соғувчилар, чорвадорлар учун яратиб берилган шарт-шароитлар туфайли эришилди. Чорва комплексимизда барча иш жараёнлари механизмлар ёрдамида бажарилади. Сигирларни «АДМ-8» аппаратлари ёрдамида соғамиз.

Комплексимизда қизил бурчак, медицина, дам олиш хоналари мавжуд. Бу ерда радио тинглаб, телевизор кўрамиз. Душ ва буғли ҳаммом хизматимизда. Тушда иссиқ овқат билан таъминланганмиз. Бу ерда ташкил қилинган стендларда баракали меҳнатимиз акс этган. Хуллас, бир сўз билан айтганда барча шарт-шароитлар муҳайё.

Комплексимизда иш ўзаро социалистик мусобақа асосида ташкил қилинган. 4 та звенога уюшган соғувчилар ўзаро беллашиб, меҳнат қилмоқдалар. Софья Ли билан Людмила Цой бошлиқ звенолар пешқадам коллективлар ҳисобланади. Улар рағбатлантирилиб борилади. Шунга мувофиқ даромадимиз ҳам яхши бўляпти. Ҳар бир соғувчининг ойлик маоши 200—300 сўмни ташкил этмоқда.

Янгибозор маданият уйи ҳаваскорлари тез-тез ҳузуримизда бўлиб, концертлар бериб туришади. Ҳафтасига 2 марта автолавка келиб, савдо-сотиқ уюштириляпти.

Бироқ чорвадорлар, хусусан, сут соғувчиларнинг дам олиши масаласини чуқурроқ таҳлил қиладиган бўлсак, бу соҳада ҳали анча-мунча камчиликларимиз борлиги кўзга ташланади. Ҳар ойда бизга бор-йўғи бир йўла уч кун дам олиш берилади. Уни ҳар ким ҳар хил ўтказади. Биров шаҳарга айлангани тушади, биров бола-чақаси даврасида, рўзғор ташвишлари билан ўтказади.

Бола-чақа, рўзғор ишлари... Наҳотки колхозимизда чорвадорлар учун дам олиш кунларини график асосида ташкил қилиш, соғувчи хотин-қизлар учун оммавий-ташкилий тадбирлар амалга ошириш қийин бўлса!! Меҳнат отпускалари ҳақидаги масала ҳам пишиб етилган. Хўжалик касаба союз комитети томонидан олинадиган ва тарқатиладиган йўлланмалар фақат ҳисоботлардагина акс этади, холос. Мен шу комплексда уч йилдан буён ишлайман. Лекин ҳали бирор марта отпускага чиққаним ҳам, колхоз томонидан берилган йўлланмадан баҳраманд бўлганим ҳам йўқ.

Яхши дам—меҳнатга ҳамдам, деб бекорга айтилмаган. Хўжалигимиз раҳбарлари ҳам ана шу давлат аҳамиятига молик масалани ҳал этишга эътиборни қаратадилар, деган умиддамиз.

А. ДАДАЖОНОВА,
Коммунистик районидаги «Правда» колхози сут соғувчиси.

МУТАХАССИС МИНБАРИ

Булар етарли эмас

МЕҲНАТДАН сўнг кўнгилдагидек ҳордиқ чиқарган кишининг иши ҳам баракали бўлади. Буни бир неча бор тажрибада синаб кўрганмиз. Фермамизда 16 та соғувчи бор. Илгарилари улар ҳар куни дам олмасдан ишлардилар. Бу эса маҳсулот етиштириш суръатига ҳам таъсир қиларди. Яқинда иш усулимизни ўзгартирдик. Иккита соғувчи ўриндошлик вазифасига ўтказилди. Шундан кейин ҳар бир соғувчи ҳафтада бир марта дам оладиган бўлди. Сут соғиб олиш ҳам 2500 килограммдан 2800 килограммга кўтарилди.

Яқинда Рухсора Ҳамидова, Ақида Мўқимова каби соғувчилар турли санаторий-профилакторийларда бўлиб соғлиқларини мустаҳкамлаб қайтишди. Шу кунларда яна икки кишини юборишни мўлжаллаб турибмиз. Лекин шундай бўлишига қарамай фермада ҳам соғувчи ва молбоқарларнинг кўнгилдагидек ҳордиқ чиқаришлари учун ҳали кўп иш қилишимиз керак экан. Биринчидан, дам олиш хоналари йил ўн икки ой чорвадорлар хизматида бўлишини таъминлаш лозим. Бизда эса қишлов мавсуми давомида иситиш системалари ишлатилмайди. Хоналар совуқ бўлади. Ҳеч ким бу ерга кирмайди. Иккинчидан, жиҳозлар етарли эмас.

Соғиндан олдин сигирлар елини иссиқ сув билан ювиларди. Бир ой бўлиб қолди. Иситиш агрегати бузилган. Бундан район агросаноат бирлашмасининг механизация бўлимини бир неча бор хабардор қилдик. Натижа бўлмаяпти.

Бизда маълумотли мутахассислар етишмайди. Айниқса, зооветеринарлар тез-тез алмашиб туради. Ишлаш ва яшаш учун шароит яратиб берилмаганлиги туфайли улар кетиб қолишади. Мутахассисларнинг муқим ишлаб қолишлари учун қулайлик туғдириш колхоз раҳбарларининг хаёлларига ҳам келмайди. Яқинда янги зооветеринар Ҳамза Солиҳов ўқишни тугатиб фермамизга ишга келди. Ҳозирча у қанчалик қийин бўлмасин узоқдан қатнаб меҳнат қилмоқда. Биз бу масалани колхоз правлениесига қўйдик. Унга жой бериш планлаштирилди.

Қаерда моддий манфаатдорлик яхши йўлга қўйилса ўша ерда ишлаб чиқариш самарали бўлади. Илгарилари бир ойда аванс ва маош бериларди. Ўтган ойдан бошлаб ҳар ўн кунлик иш натижасини якунлаб маоши тўлаб борилятпи. Маҳсулдорлик ошган сари чорвадорларнинг иш ҳақи ҳам юқори бўляпти. Шу усулни қўллаганимиздан сўнг сут етиштириш кескин кўпайди. Соғувчи ва молбоқарлар бундан мамнун.

Чорвадорнинг бўш вақти кам бўлади. Магазин ёки бозорга чиқиб бирор нарса харид қилишга доим улгуришолмайди. Шуни ҳисобга олиб ҳафтанинг ҳар жумасида мунтазам равишда савдо хизмати кўрсатишни йўлга қўйганмиз.

Фермамизда ечимини кутаётган муаммолар ҳам оз эмас. Молларимиз зотли бўлгани билан ҳаммаси ҳам бир хилда маҳсулдор эмас. Ҳозирда олдимизда ана шу кам маҳсулли молларни сермаҳсуллари билан алмаштириш вазифаси турибди. Бунга осонликча эришиб бўлмайди, албатта. Аввало сунъий қочиришни йўлга қўйиш, бунинг учун бутун коллектив аъзолари бир тан бир жон бўлиб осеменаторга ёрдамлашишлари лозим бўлади. 1987 йилдан бошлаб икки сменали соғинни ташкил этишни режалаштиряпмиз. Бунда соғувчиларнинг бўш вақти кўп бўлади. Уй ишлари ва бошқа юмушларини бажаришга бемалол улгурадиган бўладилар. Ҳозирги ҳисоб-китобларимизга қараганда ана шунда кунига 3,5 минг килограммдан зиёд сут соғиб олишга эришиш мумкин.

Р. КИМ,
Тошкент районидаги Ильич номли колхоз сут-товар фермасининг бош зоотехниги.

ЧЎПОН СЎЗ СЎРАЙДИ

АВВАЛ ХЎП, КЕЙИН ЙЎҚ

КОЛХОЗИМИЗДА қўйчилик етакчи тармоқлардан бири. Уни янада ривожлантириш учун имкониятлар ишга солинмоқда. Шу туфайли ундан олинаётган фойда ортиб бораётир. Масалан 1985 йилда қўйчиликдан 60 минг сўмдан ортиқ соф фойда олинди. Биз — чўпонлар эса ўтган йили ҳар ойда ўртача 280 — 300 сўмдан иш ҳақи олдик. Умуман, даромаддан кўнглимиз тўқ.

Лекин бугунги кунда фақатгина мўмай даромад билан намунали турмуш тарзини яратиб бўлмайди-ку?! Мен қуйида шу ҳақда ўз фикрларимни айтмоқчиман. Маълумки, чўпоннинг асосий умри яйлов кезиш билан ўтади. Мана, чўпонлик таёғини қўлимга олганимга ўн тўрт йилдан ошди. Баҳор ва ёз мавсумида марказдан 80 — 90 километр узоқликда — Майдонтол яйловларида сурув ҳайдаймиз. Хўш, мана шу даврда биздан ким хабар олади?

Келинг, биргина 1986 йилги аҳволни таҳлил қилайлик. Бутун баҳор ва ёз давомида бизга маданий-маиший хизмат кўрсатишни оталиққа олган ташкилотлар олдимизга атиги бир марта ташриф буюришди. Шу билан уларнинг қорасини ҳам кўрмадик. Район матлубот жамиятининг кўчма дўкони эса яқин уч-тўрт йил хўжа кўрсинга келиб кетади. Унда биз учун зарур бўлган биронта ҳам саноат ва уй-рўзғор буюмлари топилмайди.

Яна бир муҳим масала — чўпонларни иссиқ кийим-бош билан таъминлашдир. Беш-олти йилдан буён хўжалигимизда бу ҳақда ўйламай қўйишди. Айтсак, хўп дейишади-ю, сўнг унутишади. Хуллас, негадир чўпонлардан иш талаб қилишади-ю, уларга унумли меҳнат қилиш учун яхши шарт-шароит яратиш, дам олишларини ташкил этиш тўғрисида ўйлашмайди. Буни кўпчилик раҳбарлар майда-чуйда иш деб билишмоқда. Ваҳоланки, инсон тўғрисида ғамхўрлик қилиш энг муҳим масаладир. Агар бизга нисбатан эътибор кучайса, талаб ва истакларимиз амалга ошса, ишлаб чиқаришдаги кўрсаткичларимиз янада юқори бўлган бўлур эди.

Д. БЎРОНБОЕВ,
Бўстонлиқ районидаги «Ленинград» колхози бош чўпони.

ЧЎПОН ОТА ЧОРВАДОРЛАР ОИЛАСИДА

ЎРИНЛИ ЭЪТИРОЗЛАР

Паркентга йўл олдим. У ерда йирик чорвачилик хўжаликларидан бири — Энгельс номли совхозга боришни тавсия қилишди.

Хўжаликнинг учта фермаси бор. Жами 107 киши чорвачиликда меҳнат қилади. Хўжалик раҳбарлари таклифимни қўллаб-қувватлашди. Партия ташкилотининг секретари Рухиддин Жўраев менга ҳамроҳ бўлди.

— Чўпон ота,— деди у,— жуда яхши режа билан келибсиз, совхозимизда чорвадорларга яратилаётган шарт-шароит, ғамхўрлик ҳақида уларнинг ўзларидан эшитганингиз маъқул.

Хўжаликда меҳнат қилаётган чорвадорларнинг рўйхатини кўздан кечирар эканман, бир оила эътиборимни тортди. Рухиддин Жўраевга фикримни айтдим.

— Бу — Ислом ота Ҳаитбоевлар оиласи,— деди у.— Бу оилада чорвадорлар яшашади. Отанинг ўзи молбоқар, қизи Феруза ва келини Васия соғувчи бўлиб меҳнат қилишади. Бир ўғли эса механизатор.

Хуллас, Ҳаитбоевларнинг уйига йўл олдик.

Шинам ҳовли. Ҳаммаёқ саранжом-саришта. Сўрига бир текис қилиб тараб қўйилган ток шиғил ҳосил қилган. Сўри тагидаги супада оила бошлиғи Ислом Ҳаитбоев набираларини ўйнатиб ўтирибди. Васия тандирдан иссиқ нон узяпти. Феруза эса бошқа уй юмушлари билан банд. Ажойиб манзара, буни кўриб кайфиятинг кўтарилади, дилинг яйрайди.

Салом-аликдан сўнг бир пиёладан чой ичдик. Кўринишдан оғир, вазмин оила бошлиғи Ислом Ҳаитбоев гапларимни эътибор бериб тинглар экан, шундай деди:

— Илгари механизатор эдим. Фермада меҳнат қилаётганимга ўн беш йилга яқинлашиб қолди. Очиғини айтганда ҳақиқатан ҳам илгарилари аҳвол чатоқ эди. Чорвадорлар тўғрисида ҳатто ўйлашмасди ҳам. Йўқ, шукур, сўнгги икки-уч йилда кўп нарса ўзгарди. Топиш-тутишимиз жойида. Уйда ҳамма нарса бисёр. Шароитимизни ўзингиз кўриб турибсиз.

Мана шу ерда менга кўпмас, икки йил бурун область газетасида совхозда чорвачиликнинг оқсаётгани, айниқса, меҳнаткашларга шарт-шароит яратилмаётганлиги ҳақида танқидий мақола босилганлигини айтиб беришди. Феруза билан анча узоқ суҳбатлашдим. Унга бир неча саволлар билан мурожаат қилдим.

— Совхозда соғувчиларга ғамхўрлик, уларга меҳнат отпускаси бериш қандай йўлга қўйилган, бу сизларни қониқтиряптими?

— 1985 йилда кўпчилик соғувчиларимиз меҳнат отпускаси ололмадилар. Бундан улар қаттиқ ранжишди. Бу йил иш анча тартибга тушиб қолди. График бўйича ҳаммамиз дам оляпмиз. Лекин отпусканинг ўзи билан соғувчининг меҳнатини енгиллаштириб бўлмайди. Совхоз маъмурияти бу ҳақда алоҳида қайғуряпти. Ўтган бир йил ичида фермамизда «Чорвадорлар уйи» ишга туширилди. Бу ерда дам олиш хонаси, қизил бурчак, душхона, сотувчисиз дўкон, телевизор, холодильник, радио ва бошқа жиҳозлар бор. Ҳадемай янги ошхона ҳам битади.

— Гапларинг тўғри қизим, лекин чорвадорлар уйида ҳордиқ чиқариш учун вақт керак. Эрталаб соат тўрт-бешдан фермага келган соғувчи соғиндан кейин тезроқ уйига шошади. Бу табиий ҳол шундай эмасми?

— Ҳақ гапни айтдингиз, Фермада шароит яратилгандан кейин соғувчи ёки молбоқар бу имкониятлардан баҳраманд бўлиши ҳам керак-да. Ахир эрта тонгдан кечгача ишда бўлсак, қачон дам оламиз. Ана шуни ўйлаб август ойидан бошлаб соғувчиларнинг ишини икки сменада ташкил этиш устида тажриба бошладик. Дастлабки натижалар яхши бўляпти. Келгусида тўлиқ икки сменали усулга ўтсак ҳамма нарсага улгурамиз. Яна бир мулоҳазам бор. Фермамизда меҳнат қилаётганларнинг асосий қисми ёшлардан иборат. Шунинг учун уларга мос келадиган тадбирлар ўтказилишини истаймиз.

— Яна қандай истак, мулоҳаза ,таклифларинг бор?

— Биласизми, кўпинча йиғилишларда ўз таклифларимизни, мулоҳазаларимизни раҳбарларга, мутахассисларга, мутасадди ташкилотларга айтамиз. Улар хўп дейишади, фикрларимизни маъқуллашади. Лекин гаплигича қолиб кетади. Истагим, белгиланган тадбирлар эътиборсиз қолмаса. Умуман, бугунги кунда фермаларда, яйловларда меҳнат қилаётган чорвадорлар чеккада қолиб кетишмоқда. Чорвадорнинг турмуш тарзи мазмуни ҳақида қайғурилса, унга яхши иш шароити яратилса, бунга жавобан биз ўз ишимизни қойил қиламиз. Мана бир мисол, 1986 йилдан бошлаб фермамизда эрталаб иссиқ овқат ташкил этила бошлагач кўрсаткичларимиз анча яхшиланди.

Яна бир масала — савдо, медицина, маиший хизмат кўрсатиш соҳалари ходимлари ҳам чорвадорларга хизмат кўрсатишни хўжа кўрсинга эмас, чин дилдан амалга оширишса. Ваҳоланки улар магазинларда ўтмаган молларни олиб келишади. Номига дафтарга «келдик» деб қайд қилишади-ю, изларига қайтишади. Ахир биз ҳамма вақт ҳам район марказига ёки шаҳарга боролмаймиз-ку. Бизнинг ҳам сўнгги модадаги кийим-кечакларни кийгимиз келади. Хўш, уларни биз қаердан оламиз?

Шу куни мен хўжаликнинг яна кўпгина чорвадорлари билан суҳбатлашдим. Улар ҳам мана шу сингари бир қатор таклиф ва мулоҳазаларни айтишди. Аслида бу муаммолар фақатгина Энгельс номли совхозда эмас, бошқа хўжаликларда ҳам мавжуд. Шундай экан, бугун чорвадорнинг талабини тўлароқ қондириш учун амалий иш қилиш керак.

Чўпон ота таассуротларини оққа кўчирувчи
Ф. МУҲИДДИНОВ.

ФОТО-АЙБНОМА ИЗИДАН

ЯНА ҚАНЧА ВАҚТ КЕРАК?

ГАЗЕТАМИЗНИНГ 1985 йил 10 июль сонида Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхозда 400 бош қорамолга мўлжалланган чорвачилик комплекси қурилишининг ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги танқид қилинган эди. Мана, орадан бир йилдан ортиқ вақт ўтди. Бу даврда қурилишда бурилиш бўлдими? Яқинда фотомухбиримиз А. Зуфаров шу комплексда бўлиб қайтди.

Ўшанда «Промжилводстрой» трестига қарашли 2-кўчма механизациялашган колонна раҳбарлари қурилишни тезлаштиришга ваъда беришган эди. Минг афсуски, ишда ҳалигача кескин ўзгариш бўлгани йўқ. Тўғри, қурилиш батамом тўхтаб қолмади. Лекин, иш жуда суст боряпти. Танқиднинг таъсири сезилмаяпти.

Энг ачинарлиси шундаки, янги комплекснинг беш йилдан буён чўзиб келинаётганлиги туфайли колхоз чорвадорлари эски фермада қийин шароитда меҳнат қилишаяпти. Бу ерда уларнинг дам олишлари учун мутлақо шароит йўқ. Пештоқига «Чорвадорлар уйи» деб ёзиб қўйилган бинонинг эшиги доим қулф. Хўжалик раҳбарларига бу ҳақда гапирсангиз, улар янги ферма ишга тушса ҳамма нарса муҳайё бўлади, деб баҳона қилишмоқда. Шундай қилиб, икки ўртада чорвадорлар қийналишмоқда. Билмадик, «Промжилводстрой» тресты қурувчиларига янги комплексни ишга тушириш учун яна қанча вақт керак бўларкин? Суратларда: (чапда) янги комплекснинг чала битган биноси: хўжакўрсинга қурилган «Чорвадорлар уйи».

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

МИННАТДОРМИЗ

Биз Тошкент шаҳридаги «Чинобод» санаторийсида дам олаётган кишилар номидан ушбу мактубни йўллаяпмиз.

Мазкур санаторийда республикамиз ва Иттифоқимизнинг турли бурчакларидан келган кишилар ҳордиқ чиқаришяпти ва саломатликларини тиклашяпти. Айни кунларда бу ерда 500 дан ортиқ киши дам олиб, зарур медицина хизмати ва турли муолажалардан баҳраманд бўлишаяпти. Уларга 22 нафар врач, 54 нафар ҳамшира сидқидилдан хизмат қилмоқда.

Дам олувчи ва даволанувчилар учун санаторийда барча шароитлар муҳайё этилган. Кишиларга юқори савияда тиббий ёрдам кўрсатиш билан бир қаторда уларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказишларига катта эътибор берилмоқда. Бунинг учун мунтазам янги кинофильмлар намойиш қилинади, Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари бўйлаб экскурсиялар ва қизиқарли учрашувлар уюштирилиб туради. Хилма-хил соҳага тааллуқли адабиётларга бой кутубхона, шахмат-шашка сингари дам олиш хоналари улар ихтиёрида. Янги газета-журналлар ҳам ўз вақтида келтирилади.

Биз бу ерда дам олар эканмиз, медицина ходимларининг хушмуомалалиги, меҳрибонлигини кўриб беҳад қувондик. Айниқса, санаторий бош врачи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач Р. Ж. Отабеков, бош врач ўринбосарлари Г. В. Григоровская, И. Сандибоев, бош ҳамшира З. А. Морозова, бўлим мудири Ш. Мусаева, даволовчи врач Г. Муҳаммадиева, лаборантлар Ҳ. Назарматова, Ҳ. Исмоилова, массажчи Т. Ф. Бородайкина, физиотерапевт Л. Жумақулова, бош ошпаз М. Т. Кряжевна сингари ўз касбининг моҳир усталари хизматларидан беҳад мамнун бўлдик.

Совет кишиларининг сиҳат-саломатлиги йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилаётган санаторий врач ва ҳамшираларига газетангиз орқали самимий миннатдорчилик билдириб, уларнинг эзгу ишларига янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Ўрозали АБЗЕИТОВ,
уруш ва меҳнат ветерани.

Ўнгайбек ОРОЛБОЕВ,
ҚҚАССР, Мўйноқ районидаги Ленин номли колхоз балиқчилик бригадаси бошлиғи, Ленин ордени нишондори.

* * *

Тошкент район марказий шифохонасининг Собир Алимов бошлиқ терапия бўлими ходимлари хизматидан кўпчилик мамнун. Бу ерда беморлар дардига диагноз қўйиш, уларни даволаш тартибли олиб борилаётир. Меъда-ичак, жигар ва буйрак каби касалликларни даволашда айниқса, Ф. Султонов, Т. Ҳакимбеков, М. Боймуҳамедова, Н. Йўлчиева каби медицина ходимлари ва ҳамширалар врачларга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Т. ДУСОНОВ.

Журналист ён дафтаридан

ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

(Олмаота таассуротлари)

Ўзбекистон тарих ва маданий ёдгорликларни сақлаш жамияти Тошкент область Совети ташкил этган туристик саёҳат бу сафар — Олмаота шаҳри бўйлаб ўтказилди.

Олмаота шаҳрига келувчилар албатта 28 нафар гвардиячи-панфиловчи хотирасига ташкил этилган боғ ва ундаги мангу олов ёниб турган тарихий ёдгорликни ҳурмат билан зиёрат қилади. Мана, унинг кунчиқар томонида ёғочдан қадимий услубда ишланган мўъжазгина бино эътиборни тортади. Инқилоб тонгида офицерлар уйи сифатида фойдаланилган бу кўҳна бино қатор революцион воқеалар билан бевосита боғлиқдир, тарихий воқеаларнинг тенгсиз гувоҳи сифатида қад кўтариб турибди. Унинг қаршисида эса совет халқининг, унинг қаҳрамон фарзандлари, авлодлар жасоратига бағишланган ёдгорликлар комплекси. Тўғридаги улкан ёдгорлик «Она-Ватан бепоён, лекин чекинишга бир қарич ҳам ер йўқ» деган шиор билан очилади. Ҳа, бу 1941 йилнинг ноябрь ойида панфиловчилар томонидан айтилган, бутун тарихга абадий муҳрланиб қолган қалб нидоси, жасорат рамзи бўлиб қолган муқаддас сўзлар эди. 28 панфиловчи ўша оғир жангда душманнинг ўнлаб танки, бир неча юз солдатларига қарши тура олди. Ватанимиз юраги — Москвани фашист-газандалардан ҳимоя қилди. Гвардиячилар тенги йўқ жасорат кўрсатиб бир томчи қонлари қолгунга қадар курашдилар. Совет Армияси қисмлари етиб келгунча душманни Москва томон ўтказмадилар.

Ёдгорликлар комплекси майдони ўртасида мангу олов Пионер пости алмашмоқда. Постга келаётган пионернинг қўллари автоматни маҳкам ушлаган.

Мангу олов қаршисида октябрятларни пионерга, пионерларни эса Ленин комсомоли сафига тантанали қабул қилиш анъанага айланган. Никоҳдан ўтувчи куёв-келинлар ёдгорлик олдида таъзим билан бош эгадилар, гулчамбарлар қўядилар. Умуман ёдгорликлар комплекси маданий-оммавий ва сиёсий-тарбиявий ишлар марказига айланганлиги, янгича анъаналар кенг оммалашганлиги алоҳида таассурот қолдирди.

Ана шундай тарихий, маданий ёдгорликларни томоша қилиш, ўрганиш ва тажриба алмашиш жараёнида ўзаро фикр алмашувлар бўлиб ўтди. Бир-биримизга тажрибалардан сўзлаб бердик. Тошкентдаги А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институтининг илмий ходими А. Акромов Тошкент областида монументаль санъат асарлари, тарихий обидаларни ўрганиш ва тадқиқот қилиш ва уларни муҳофаза қилиш, илмий кузатишларнинг самаралари ҳақида батафсил сўзлаб берди.

Унинг фикрича қардош республикалар пойтахтларидаги тарихий ва маданий ёдгорликларнинг деярлик ҳаммаси муҳофаза зонасига киритилган. Шу муносабат билан ободонлаштириш ишлари ҳам яхши йўлга қўйилган. Бундай тажрибани биз ҳам оммалаштирсак айни муддао бўларди. Областимиз район ва шаҳарларида, қишлоқларда, посёлкаларда Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлганлар хотирасига бағишлаб 50 дан ортиқ ёдгорлик тикланган. Ана шу жойлардан тарбиявий ишларда жуда унумли фойдаланиш мумкин. Уларни сиёсий-тарбиявий ва маданий-ташкилий тадбирлар марказига айлантириб юбориш керак. Масалан, Чирчиқ шаҳрига кираверишда Улуғ Ватан урушида ҳалок бўлган чирчиқликлар хотирасига бағишлаб ажойиб ёдгорлик бунёд этилган. Унга биринчи ғишт қўйишдан олдин она-Ватан учун жангларда қаҳрамонона ҳалок бўлган 1,5 мингдан кўп солдат ва офицернинг исм-фамилияси битилган, авлодларга ёзилган мактуб замин остига қўйилган. Бу ёдгорлик ўз ғоясига эга, муҳофаза зонаси бор, ободонлаштирилган. Ана шу ерда пионерлар пости ташкил этилса айни муддао бўлур эди.

Суҳбат қизғин тус олди. Ҳар ким ўз фикрини ўртага ташлади, менда ҳам мулоҳаза туғилди, — деди тарих ва маданий ёдгорликларни сақлаш Янгийўл шаҳар Советининг масъул секретари Л. Бейтуллаева, — Олмаотада барча тарих ва маданий ёдгорликлар турли корхона, ташкилотлар томонидан оталиққа олингани айниқса яхши бўлибди. Афсуски, областимизнинг айрим шаҳар ва районларида тарих ва маданий ёдгорликлар қаровсиз, ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Улар жойлашган ерларнинг санитария ҳолатига эътибор берилмаябди. Кўпчилик ёрдамида ҳашар уюштирилмайди. Ваҳоланки бу ишларни бамаслаҳат бажарса бўлади. Ахир ҳар бир ёдгорлик ва обида қадрини улуғлаб, асраб-авайлашимиз, хусусан ёшларнинг тарбия марказига айлантиришимиз, авлодларга бежирим тарзда қолдиришимиз зарур. Областимизда мингдан ортиқ тарихий ва маданий, архитектура ёдгорликлари бор. Уларни сақланиш ҳолати бутун жамоатчиликнинг жонажон ишига, гражданлик бурчига айланишини истардик.

Саёҳат давомида тошкентликлар қорли Олатоу тоғи этагига ёндошган, яшил бойликка бурканган гўзал Олмаотанинг тарихи, бугунги ҳаёти билан яқиндан танишдилар. Совет ҳокимияти учун кураш, Еттисув революцион воқеалари, Улуғ Ватан уруши йилларида жанг майдонларида жасорат кўрсатган қозоқ йигитларининг мардона кураши акс этган ва тарихда мангу қолган турли ёдгорликларни бориб кўрдилар. Олатоу бағрида, 1691 метр баландликда жойлашган, тоғ устида 10,5 минг квадрат метр майдонни эгаллаган, конструкцияси жиҳатидан жаҳонда ягона ҳисобланган улкан «Медео»да бўлиб катта таассуротлар билан қайтдилар.

Тарих ва маданий ёдгорликларни сақлаш область жамияти Совети уюштираётган ана шундай сафарлар жамият фаолиятини янада яхшилашга хизмат қиладиган, тажриба ўрганиш имконини бераётган фойдали тадбир эканлигини алоҳида таъкидласа арзийди.

Б. ПУЛАТОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.
Тошкент — Олмаота — Тошкент.

◆ Тошкент чинни заводига қарашли 188-болалар боғча-яслисида кичкинтойлар учун корхона барча зарур шароитларни яратиб берган. Ушбу сурат тайёрлов группаси тарбияланувчиларини мактабга кузатиш тантаналари пайтида олинган.

Р. Альбеков фотоси.

ЧИРЧИҚ ЯНГИЛИКЛАРИ

УЙ БЕКАЛАРИ УЧУН

«Трансформатор» ишлаб чиқариш бирлашмасининг халқ истеъмол буюмлари цехида уй бекалари учун ошхона токчаларининг янги тажриба нусхаси ишлаб чиқарилди.

Мазкур токча саноат чиқиндилари — енгил металлдан тайёрланиб идиш-товоқлар сақлаш учун мўлжаллангандир. Трансформаторсозлар уни келгуси йилдан кўплаб ишлаб чиқара бошлайдилар.

БОЛАЛАРНИНГ БЕЖИРИМ ЭТИКЧАЛАРИ

Чирчиқ пойабзал фабрикаси юқори ҳамда бошланғич синф ўқувчилари, шунингдек мактаб ёшигача бўлган болалар учун икки хил турдаги этикчалар ишлаб чиқарила бошлади. Улар ўзининг бежиримлиги, замонавий услубда тикилиши билан алоҳида ажралиб туради.

Ҳозирги кунгача фабрика коллективи томонидан 30 минг жуфтга яқин этикчалар савдо шаҳобчаларига жўнатилди.

ЯНА ИККИТАГА КЎПАЙДИ

15-автобус-таксомотор парки хўжалиги яна иккита «ЛАЗ» маркали янги автобусларга кўпайди. Улар шаҳар маршрутлари бўйлаб қатнамоқда.

А. ҲАКИМОВ.

БУ ҚИЗИҚ

ЭНГ, ЭНГ, ЭНГ...

● **Ер юзида энг паст ҳарорат — 88,3 даража совуқ — Антарктикада «Восток» қутб станциясида қайд қилинган.**

● **Шимолий ярим шарда эса — 71 даража совуқ Оймакон (СССР)да бўлиши аниқланган.**

● **Ер юзида энг юқори 58 даража иссиқлик — Ал-Азизига (Ливия) хос эканлиги маълум.**

● **Энг юқори ҳарорат билан ва энг кучли совуқ ўртасидаги жуда катта фарқ — 104 даража Оймакон (СССР)да кузатилган.**

● **Ер юзида йиллик ўртача энг кам миқдорда 0,9 мм ёғингарчилик бўлиши Чилининг Арика пунктида кузатилган.**

● **Энг кўп миқдорда ёғингарчилик Ҳиндистоннинг Черапунжи пунктида ёғади. XX аср бошидан буён олиб борилган кузатувларга кўра бу ерда йиллик ўртача ёғингарчилик миқдори — 11013 миллиметрни, максимал миқдори эса — 16305 миллиметрни (1899 йил) ташкил этган.**

● **Дунёда энг кучли ёмғир ёғиши — 1 минутда 31,2 мм — 1956 йил 4 июлда АҚШнинг Монтана штатида қайд этилган.**

● **Ер юзида энг кўп момақалдироқ бўлиб турадиган жой — Богор (Индонезия) ҳисобланади. Бу ерда тўрт йил мобайнида йилига ўртача 322 момақалдироқли кун ҳисобга олинган.**

ОБУНА БЎЛИНГ

Ҳурматли газетхонлар!

Иттифоқимизнинг ҳамма жойларидаги каби республикамизда, жумладан, областимизда ҳам 1987 йил учун газета ва журналларга обуна давом этмоқда.

«Тошкент ҳақиқати» газетасига ҳам обуна бўлишни унутманг.

Бунинг учун «Союзпечать» агентликларига ёки иш жойингиздаги, ўқув юрти ва турар-жойингиздаги жамоатчи матбуот тарқатувчиларга мурожаат қилишингиз мумкин. Улар сизни келаси йил матбуоти учун обуна қилиб қўйишади. 1 ноябрдан обуна бўлганларга эса газета 1987 йил февралидан бошлаб етказиб берилади.

Газетанинг ОБУНА БАҲОСИ: 1 йилга — 6 сўм 60 тийин.

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» газета редакцияси ҳузуридаги жамоатчи Совет бу сафар қабулни Калинин районидаги Калинин номли колхозда «Очиқ хатлар куни» сифатида ўтказади. Меҳнаткашларни қабул қилиш, уларнинг хат ва шикоятларини ўрганиш билан бирга меҳнатсиз даромадларга қарши кураш ҳақидаги қонуннинг бажарилишида жамоатчиликнинг иштироки тўғрисида суҳбат ҳам ўтказилади, турли саволларга жавоблар берилади.

Жамоатчилик Советининг редакция ходимлари иштирокидаги кўчма йиғилишини Тошкент область прокурорининг ёрдамчиси Ҳошим Набиев бошқаради. Учрашувда область юстиция бўлими, ички ишлар бошқармасининг масъул ходимлари, область агросаноат комитети юристлар группаси вакили иштирок этишади. Қизиққан ўртоқлар қатнашишлари мумкин.

Қабул бугун, 15 октябрь соат 13.00 да колхоз правлениеси биносида ўтказилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ СОВЕТ ҚАБУЛХОНАСИ.

(«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 17 октябрда чиқади).

Редактор
Н. НАСИМОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

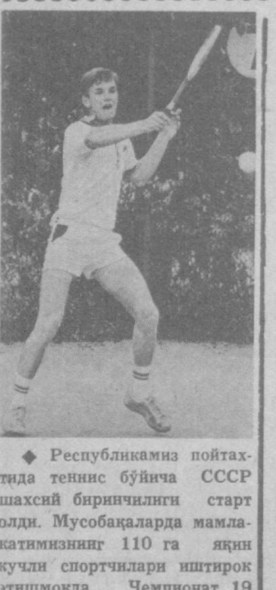

◆ Республикамиз пойтахтида теннис бўйича СССР шахсий биринчилиги старт олди. Мусобақаларда мамлакатимизнинг 110 га яқин кучли спортчилари иштирок этишмоқда. Чемпионат 19 октябргача давом этади. Суратда: Ўзбекистон терма командаси аъзоси, СССР спорт мастери Виктор Богатирёв ўйин вақтида.

Ф. Қурбонбоев фотоси.

(ЎзТАГ).

МУЛОҲАЗА УЧУН МАВЗУ

ЧАВАНДОЗЛИК «ҚИЗИЛ КИТОБ»ГА ТУШГАНМИ?

КЕЙИНГИ йилларда от спорти бўйича ўтказиладиган мусобақалар телевидение орқали кўрсатилгудек бўлса худди қизиқ фильм томоша қилаётгандек экрандан кўз узолмайман.

Бундай ўйлаб қарасам, бу жониворларни севмайдиган, аниқроғи уларга бефарқ бўлган одамнинг ўзи йўқ экан. Лекин чавандозлик муҳлислари чанқоқларини «зангори экран» олдида бироз қондиришдан бошқа чоралари йўқ. Мутлақо эмас, бошқа манба ҳам бор. Бунинг учун Тошкентдек азим шаҳарнинг икки чеккасида — Паркент бозори ёки Ипподромдаги чавандозлик секциялари машғулотларига бориш керак. Шаҳарнинг энг гавжум турар-жой массивларидан — Қорақамиш, Юнусобод, Собир Раҳимов, Октябрь районларидан у ерга бориб келишнинг ўзигагина икки-уч соат вақт кетади.

— Аҳолиси 2 миллион кишидан ошиб кетган Тошкент учун чавандозлик бўйича икки секция (ҳар 1 миллионга биттадан) озлик қилмасмикан? — СССР Давлат спорт комитетининг чавандозлик бўйича Ўзбекистон давлат тренери М. Д. Трухачевга шундай савол билан мурожаат қилдик.

— Албатта оз, лекин бошқа иложи йўқ. Чавандозлик бўйича янги секциялар очиш кўплаб харажатлар талаб қилади. Отхона, отбоқар, ем-хашак... Хуллас, қатор муаммолар...

Трухачевнинг фикрига қўшилмай бўлмайди, бир томонлама, албатта. Лекин Бутуниттифоқ мусобақаларида вакилларимиз ўз мавқеларини қўлдан бериб қўйганликлари, халқаро миқёсда эса М. Исмоилов, М. Дворяниновларнинг ўринбосарлари йўқлигини эсласанг ачинасан, киши. Бу чавандозлик спорти оммалашиш ўрнига йўқолиб бораётгани сабабли эмасмикан? Спорт мутасаддилари юқоридаги рақам устида ҳеч ўйлаб кўрганмикинлар. Тошкент областида бор-йўғи 50 та спорт отида 100 га яқин спортчи чавандозлик сирларини ўрганаётганини-чи?

Нега айрим иттифоқдош республикалар тажрибасидан фойдаланиш мумкин эмас? Қандай тажриба дерсиз? Турли туристик комплекслар (тоғ ёнбағриларида) қошида от билан бир-икки кунлик сафарлар уюштирилмайди. Бундай сафарлардан сўнг бу жониворларга бефарқ (агар шундайлар бўлса) қаровчиларда ҳам чавандозликка қизиқиш пайдо бўлади-ку! Қолаверса, бу дам олишнинг энг актив формаларидан бири эмасми?

— Шу йили Чирчиқ — Чимён маршрути бўйича отларда саёҳат уюштирмоқчи эдик, — дейди суҳбатдошимиз, — лекин республика туризм ва экскурсиялар бюроси бу ташаббусни қўллаб-қувватламади.

... Оддий кун, оддий кўча. Отда чавандоз ўтиб кетаяпти. Ҳозиргина энг қизиқ ўйинчоқни берилиб ўйнаётган боладан тортиб мудраб ўтирган кекса қариягача ҳамма худди ноёб ҳайвон пайдо бўлгандек унга термулиб туришибди.

Р. УСМОНОВА.

ҚУЙИ ФИЗКУЛЬТУРА КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

СПОРТ БИЛАН ДЎСТЛАШИБ

Республика гидрометеорология ва атроф-муҳитни назорат қилиш бошқармасида физкультура ва спортни оммалаштиришга катта аҳамият берилмоқда. Бу ерда ритмик гимнастика, стол тенниси, шахмат-шашка, футбол, сув туризми, тоғ чанғиси спорти секциялари ишлаб турибди. «Чорвоқ» сув омбори базасида елканли спорт секциясини ташкил этиш кўзда тутилган. Айниқса, бошқарма футбол командаси кўрсатаётган ўйинлар кўпчиликни қувонтирмоқда. Киров райони мусобақаларида команда иккинчи ўринни қўлга киритишга муваффақ бўлди.

М. ДОКТОРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«МУРАВЕЙ-2» МУНОСИБ ЁРДАМЧИ

Бу мотороллер қишлоқ жойларида яшовчи аҳоли, боғбонлар, дала ҳовлида истиқомат қилувчилар учун қўл келади. «МУРАВЕЙ-2» 315 килограммгача юк кўтаради.

Машинанинг қулайликлари: двигатели ҳавода совиб туриши натижасида уни турли иқлим зоналарида бемалол ишлатиш мумкин.

«Евролуч» фараси қоронғуликда ҳаракат хавфсизлигини таъминлайди.

Юқори даражада юриш тезлиги соатига 60 километр.

«РАССВЕТ» МАРКАЗИЙ РЕКЛАМА САВДО ТАШКИЛОТИ.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ТОШКЕНТ «ВОДОКАНАЛ» ТРЕСТИ

АБОНЕНТЛАРГА 15 НОЯБРГА ҚАДАР ЎЗ ВОДОПРОВОД-КАНАЛИЗАЦИЯ ХЎЖАЛИКЛАРИНИ

1986—1987 йиллар қиш мавсумида фойдаланишга тайёрлаб қўйишни

ТАКЛИФ ЭТАДИ

БУНИНГ УЧУН ҚУЙИДАГИ ИШЛАРНИ БАЖАРИШ ЛОЗИМ:

— водопровод ва канализацияни профилактик ремонтдан чиқариш;

— вақтинча мавсумий сув тақсимлагичларни ёпиб қўйиш;

— очиқ сув қувурлари, сув сарфини ҳисобга олувчи узеллар ва сув тақсимлагичларни иситиб қўйиш.

ҚИШ ШАРОИТИДА ФОЙДАЛАНИШГА ТАЙЁРЛАНМАГАН ВОДОПРОВОД-КАНАЛИЗАЦИЯ ХЎЖАЛИКЛАРИ ҚЎШИМЧА ОГОҲЛАНТИРИШСИЗ ШАҲАР СУВ ТАРМОҒИДАН УЗИБ ҚЎЙИЛАДИ.

Бир йўла сув ҳақини ўз вақтида тўлаш лозимлигини эслатамиз.

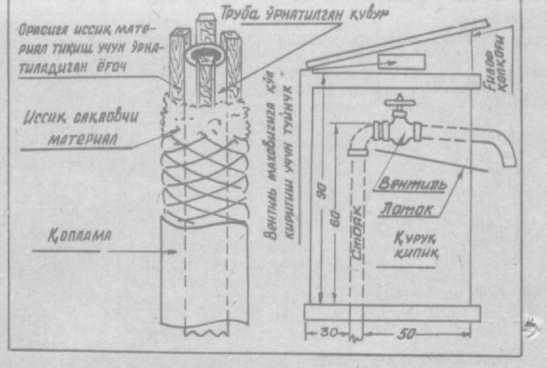

ҲОВЛИ ВОДОПРОВОДЛАРИНИ ҚИШГА ФОЙДАЛАНИШГА ТАЙЁРЛАШ:

Ҳовли водопровод тик қувурларини қиш мавсумига иситаётганда қувурнинг ташқи сатҳи — тик қувур ва иситувчи материал оралиғида 40—60 миллиметр бўшлиқ қолиши лозим.

Майдаланган сомон, қуруқ қипиқ, қуриган ўт ва бошқа совуқлик ўтказмайдиган материаллар ўраш материали бўлиб хизмат қилиши мумкин.

Иситгич материалининг қалинлиги камида 30—35 сантиметр бўлиши керак.

Сув тик қувурини ўраш учун металл тўрлар, қоп, қалин қоғоз ва бошқалар қўлланилади.

Водопровод тик қувури ўралганидан сўнг у ёғоч билан ўраб чиқилади ва бўш қолган оралиққа қипиқ тўлдирилади.

Кўпинча вентилнинг сальниги ишдан чиқиб сув иссиқликни сақловчи материалга оқиб кетади. Шунинг учун вентилнинг таги тунука ёки шифер бўлагини ёғоч қопламадан ташқарига чиқариб, бир мунча нишаброқ ўрнатиш лозим. Ғилофнинг усти очиб ёпиладиган қопқоқ билан ёпилиб, вентиль маховиги учун туйнук қолдирилади.

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15/X да **Ўғрини қароқчи урди,** 16/X да **Ғариблар,** 17/X да **Рўё.**

Тошкент политехника институтининг нефть ва газ факультети деканати, партия комитети ва касаба союз ташкилоти нефть ва газ конлари геологияси ва разведкаси кафедрасининг доценти А. С. Содиқовга онаси

Афифа РАШИДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг Тошкент ҳаво йўлларида почта ташиш бўлими коллективи бўлим бошлиғи А. Н. Юсуповга отаси

Наби ЮСУПОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент политехника институти ректорати, кечки ва сиртқи бўлим олий математика кафедраси коллективи кафедра ассистенти Р. Мақсудовга рафиқаси

Феруза Шукуровна МАҚСУДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/«Ташкентская правда»/
ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ОБКОМА КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА И ОБЛАСТНОГО СОВЕТА НАРОДНЫХ ДЕПУТАТОВ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750, БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; партия турмуши — 325778; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325556; қишлоқ хўжалиги — 325647; пропаганда — 337010, 325749; совет қурилиши — 325733; маданият — 325767; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; тунги навбатчи — 325553; эълонлар бўлими — 325727.